

TRUMP AI

Jon. Vaiva

"Draugo" piknikas atėjo ir praėjo.

Tačiau mes šandien džiaugiamės įstengę sutraukti didžiausias žmonių minias.

Šandien mes jaučiamės ne vieni kovoją už savuosius principus, už garbingą ir laisvą lietuvių, už kultūringą ir pilnutinį žmogų, kuris už sve timosius grašius nepardavęs savosios tautos, neišsida dės savo tėvų tikėjimo ir sa vo senolių kultūros ir neper siėmęs Rusijos pakalikų skel biamu kosmopolitinio komu nizmo raugu gali tapti gar bingu šio krašto piliečiu ir šios šalies kultūros ir gerovės bendrininku.

Už tuos tai principus ir už tokį lietuvių su mumis ben dran darban stovi tūkstančiai mūsų tautiečių.

Kai Lietuvą trempia pur vinas Rusijos aziatų batas, čia pas mus jų trupiniai pė nimi Stalino vergai šoko pa sibaisėtina mirties šokį ant savo tėvų žemės kapų ir savo metiesingais pasakojimais stengiasi užtrenkti pasiekian čias Amerikos lietuvių ausis iš Lietuvos aimanas ir šau kiantį vargą.

Kas mūsų broliams komu nistams, jei Lietuvoje rusas jo brolių kalėjime pūdo, kas jiems, kad ten už jūrų jų tėvų tėvai sunkų neša komu nistinį Rusijos jungą. Nemu nas gilus — daug asarų pa skandins ir kalėjimų sienos storos — daug raudų ir ai manų nuslopins, o trašioji Lietuvos žemė ne vieną savo sūnų priglaus.

Na, ir ploja katutės mūsų komunistai ir Lietuvos žydai komunistuojantieji, nes iš to jie duoną, kad ir kraujuotą, valgo, nes už tai jiems Stali nas trupinių purvinų numes.

Atvykusieji iš Lietuvos žmonės skundžiasi, jog rusų atstovybė dariusi didžiausius trukdymus, kad tik jie nega lėtų iš Lietuvos išvykti.

Gal ne vienas nustebęs pa klauso, kodėl?

Rusai nenorėjo, kad atvy kę laisvon Amerikon žmonės paskelbtų pasauliui apie rusų raudonąjį terorą, kad savie siems broliams pasakytų tei sybę.

"Laisvė" pasiskubino vi sus atvykusius paskelbti smetoninkais. Neabejojame, kad ir "Vilnis" neatsilikis nepakrikštijusi jų kuo nors nesamu. Bendrai, nepagailės mūsų tautos duobkasiai ko munistai saviesiems tautie čiams nešvankiausių žodžių.

Bet neužčiausį laisvoj ša lyj tiesiai burnos. Tai galima komunistiniam "rojų" ir tai dabar daroma pavergtoj Lietuvoj, kur tėvas jau nebe gali pasitikėti savo vaiku ir vaikas savo tėvu.

Anglai atmušė nacių atakas ant Londono

LONDONAS, rugsėjo 3 d. — Šandien vokiečiams du kartus nepavyko prasiveržti pro Londono apsaugos liniją. Vokiečių lakūnus atmušo su jungtos anglų kovos orlaivių ir priešorlaivinių pabūklų pastangos.

Antrojo vokiečių bandymo prasiveržti metu Londone per vieną valandą ir 10 minučių skambėjo orlaivių pavojaus signalai.

Virš Temzės vokiečių ir an glų orlaiviai aršiai kovojo, bet pasiekti sostinę priešui nepavyko.

Stebėtojai sako, jog atmušta bent 300 priešorlaivių. Tuo jau po pietų aviacijos minis terija pranešė, jog sunaikinta 23 vokiečių orlaiviai ir taip pat pripažino, jog žuvo penkiolika Anglijos orlaivių, bet aštuonių orlaivių lakūnai esą saugus.

KARALIAUS RŪMUOSE IŠKILMĖS

Pirmojo orlaivių pavojaus signalo metu Buckingham rū muose rinkosi Anglijos kovų vyrai, kuriuos karalius Jur gis VI sukvietė, kad apdova motų atžymėjimais.

Karalius įteikė 330 atžy mėjimų, kurių tarpe tris Vik torijos kryžius, aukščiausias karinis atžymėjimas Angli joj.

Netrukus po pirmosios ata kos, kuri buvo 37-oji ant Lon dono, šimtai vokiečių orlaivių pasigirdo Anglijos pakraš čiuose. Jie visi vyko Londono linkui.

Juos pasitiko Anglijos ko vos orlaiviai ir užvirė smarki kova.

VISIŠKAI SUMUŠTI

Po valandos kovos vokie čiai visiškai sumušti, išmėtę savo bombas pasuko namų linkui, o juos nusivijo anglų lakūnai.

Ankstybesnėse šios dienos kovose pašauta bent septyni vokiečių orlaiviai.

Svarbiausiosios nacių ata kos, matomai, vėl buvo nu kreiptos ant aerodromų pie tinėj Anglijoj, kuriuos vokie čiai pakartotinai bombarduo ja nuo rugpjūčio 18 dienos.

ANGLŲ ORLAIVIŲ ATAKOS

Stipri anglų orlaivių grupė puolė Boulogne regioną vo kiečių okupuotoj Prancūzijoje.

Pereitą naktį anglų orlai viai smarkiai bombardavo Muencheną, nacių tėviškę, kur sunkieji bombanešiai ap mėtė bombomis Bayerische Motorenwerke Co.

Pennsylvania Central Airlines luksuoinio keleivių lėktuvo liekanos ir dalys jam nukri sus kalnuose netoli Lovettsville, Va., praėjus šeštadienį. Žuvo 25 asmenys. (Acme teleph.)

JAPONIJOS ULTIMATUMAS INDOKINIJAI

HONK KONGAS, rugsėjo 3 d. — Pranešama, jog Japoni jos kariuomenė patiekė Pran cūzijos Indokinijai reikalavi mą, kad ji tuojau perleistų perkelti per koloniją Japoni jos kareivius ir leistų Japoni jai naudoti Haiphongą milita rine baze arba "pasiimty ant savęs pasėkas".

Neutralieji sluogsniai pra neša, jog naujai paskirtasis Indokinijai generalgubernato rius Jean Decoux kreipėsi į Japoniją, kad jam būtų leista pasitarti su Prancūzijos vy riausybe.

(Britų žinių agentūros, Reu ters, pranešimas iš Saigon, Prancūzijos Indokinijos, sa ko jog Hanoi (Indokinijos so stinė) vyriausybė atmetė Ja ponijos rugsėjo 1 d., ultima tumą kuriuo buvo reikalauja ma kariuomenės transportaci jos per koloniją).

PRANCŪZIJOS IMPERIJA VIENINGA

VICHY, Prancūzija, rugsė jo 3 d. — Šandien premjeras Petain pareiškė, jog Prancū zijos imperijos vieningumas. "išaugintas tūkstančio metų pastangų ir pasišventimo", pasilieka nepalaužtas.

Savo pirmoje radio kalboje į kolonijas, nuo taikos su Vo kietija, Petain pareiškė, jog "joks užsimojimas, nežiūrint iš kur ir pridengtas nežiūrint kokiomis idėjomis, neįstengs palaužti šio vieningumo".

Anksčiau buvo pranešta, jog Prancūzijos kolonijos ekvato rinėj Afrikoj nusistačiusios neripazinti taikos su Vokietija ir toliau kovą tęsti.

Vokiečiai saugos Romunijos sienas

BUKAREŠTAS, rugsėjo 3 d. — Informuotieji sluogsniai praneša, jog rugsėjo 15 d. vokiečių motorizuotos divizi jos perims iš romunų saugo jimą Romunijos naujųjų sie nų su sov. Rusija.

Romunijos vyriausybė ir vo kiečių pusiau oficialūs sluogs niai praneša, jog stiprios vo kiečių pajėgos Romunijoje bus dar labiau sustiprintos italų kariais.

TRANSYLVANIJOJ NERAMU

Šiaurinėj Transylvanijoje vis dar vyksta riaušės. Pasienio miesteliuose kartkartėmis į vyksta ginkluotų susirėmimų, kuriuose nemaža žmonių žus ta.

Nežiūrint nuolatinių įspėji mų Transylvanijos šiaurėj vis dar planuojama ginkluotas pasipriešinimas vengrams.

Gen. Ioni Dargolina pasiuntė Bukareštan žinią, jog jis ir jo kareiviai priešinsis iki paskutiniosios, nors Romuni jos kariuomenei įsakta iš Transylvanijos pasitraukti.

Panaši žinia gauta iš gen. Mihail Cornieiu, buvusio karo ministerio, kurio irgi yra Transylvanijoje. Transylvaniečiai, skubiai eusiorganizavę, perėmė savo žinion susiekimą ir strategi nes karo vietas Sighet, Stau Mare ir kituose miestuose.

BUKAREŠTE RAMIAU

Po pereitos savaitės riaušių Bukareštas šandien atrodo ra mus, nors gatvėse pilna pat roliuojančių kareivių.

Nepatvirtinti pranešimai sako, jog Vokietijos kariuo menės du motorizuoti dali niai buvo pasirošę žygiuoti. Romunijon, jei ji būtų atme tųsi Vienos pasiūlymus.

ITALAI PUOLĖ ANGLŲ LAIVYNĄ

ROMA, rugsėjo 3 d. — Ita lijos vyriausiosios karo vado vybės pranešimu naujai su formuoti skvadronai "piechia telli" — Italijos mažieji bom banešiai — netikėtai puolė anglų laivyno flotilą ir ap daužė bombomis vieną karo laivą, vieną orlaivių vežiotę jį, vieną kruzerį ir vieną naikintuvą.

Kova įvykusi vidurinėj Vi duržemio jūroj.

Šioj kovoj pašauta keturi anglų orlaiviai, bet italų visi grįžo.

Trys italų orlaiviai žuvo ki toje atakoje, kur jų orlaivių skvadronas bombardavo britų bazę Maltoje.

Britų karo orlaiviai bom bardavo šiaurinę Italiją. Ge nuoj užmušta du žmonės ir sužeista penkiolika. Atakoje žuvo trys anglų orlaiviai.

EDENAS ĮSPĖJA ANGLUS

LONDONAS, rugsėjo 3 d. — Karo Sekretorius Anthony Eden metinėj kalboj į tautų šandien pasakė:

"Būtų kvailiausia galvoti, jog dėl artėjančio rudens in vazijos pavojus praėjo.

"Yra kaip tik priešingai. Nėra nė šešėlio įrodymų, kad Hitleris būtų atsisakęs savo sumanymo nugalėti šį kraštą invazija".

Tačiau jis pastebėjo, jog rug piūčio mėnesio oras buvo an glams daugeliu atžvilgių pa togas.

UŽ BAZES 50 U. S. LAIVŲ

WASHINGTONAS, rugsėjo 3 d. — Anglija gadutinai už tikrino Jungtines Amerikos Valstybes, jog ji nusistačiusi tuo momentu, jei Anglijos laivynas nebegalėtų naudotis vandeninis, supančiais Britų salas, niekados neperduoti laivyno (priešui) ir nepas kandinėti".

WASHINGTONAS, rugsėjo 3 d. — Šandien Prezidentas Rooseveltas pranešė kongre siui, jog Jungtinės Valstybės sudarė su Anglija sutartį, ku ria Amerika išnuomuoja iš Anglijos laivyno ir orlaivių bazes šiauriniam ir pietiniam Atlante ir už tai Anglijai perleidžiama 50 pasenusių lai vų naikintuvų.

Jungtinės Valstybės gaus laivyno ir orlaivių bazes New foundlande, Bermudos, Bahamų, Jamaica, St. Lucia, Tri nidalos, Antigua salose ir Britų Guianoj.

"Teisė bazėms Newfound lande ir Bermudoj yra dova nos — nuoširdžiai duotos ir mielai priimtos", pareiškė Prezidentas savo specialiam pranešime.

"Kitos paminėtosios bazės gautos už mūsų 50 pesenusių naikintuvų".

SENATAS NEPO SĖDŽIAUJA

Šandien senatas neposėdžia vo.

Prezidentas pareiškė, jog susitarimo su Anglija prieita notų pasikeitimu tarp An glijos ambasadoriaus Lord Lothian ir Valstybės Sekretoriaus Hull. Notomis pasikeis ta rugsėjo 2 dieną.

Bazių įsigijimas, anot Pre zidento, esąs toli siekias kon tinentinės apsaugos aktas. Tai nėsąs grąšimas jokiai valstybei.

BŪTINA APSAUGAI

Toliau kalbėdamas apie į gytųjų bazių vertę Presiden tas pareiškė, jog "jos yra būtinos apsaugai Panamos kanalo, centralinės Amerikos, šiaurinės dalies Pietų Ameri kos, Antilų, Kanados, Meksi kos ir mūsų rytinių ir ilan kos jūrų pakraščių. Dėl šių priežasčių aš ir pasinaudo jau esama proga joms įsigy ti".

Pagal sutartį Jungtinės Valstybės gauna grupę bazių nusitęsiančių maždaug per 2,100 mylių nuo Newfound lando iki Pietų Amerikos kon tinento.

Naujos vokiečių atakos Anglijoje

BERLYNAS, rugsėjo 3 d. — Šį popietį nauji vokiečių or laivių būriai pasileido atako ms į Angliją, kur per kovas šį rytą sunaikinta 54 Angli jos orlaiviai.

Anot vokiečių, apie pen kiolika anglų orlaivių sunai kinta dar nespėjus jiems pa kilti. Rytinėse kovose vokie čių orlaivių žuvę dvylika.

Naktinėse atakose vokie čių orlaiviai pravedė smar kias atakas vakarinių ir pie tinių pakraščių uostuose ir amunicijos dirbtuvių Bir mingham, Coventry ir Fil tone.

PADEGTAS BRISTOLIUS

Grįžta vokiečių lakūnai pa sakoja matę dūmų debesis virš Bristolio. Panašius vaiz dus vokiečiai piešia ir apie laivyno bazę Portsmouth ir Swansea ir Cardiff uostus.

Vokiečių komunikatas pra neša, jog vakar naktį anglų orlaiviai numetė bombų ke liose vietose vakarų ir piet vakarių Vokietijoje, bet muos tolių tepadaryta tik keliems ūkių pastatams.

ZUVĘ 93 ANGLŲ ORLAIVIAI

Vokiečių pasakojimu va kar kovose žuvo devyniasde šimt trys anglų orlaivių, ku rių aštuoniasdešimt septyni pašauti ore.

Vokietijos orlaivių vakar žuvę 23.

PARALYZUOJĄ SMŪGIAI

Vokiečių šaltiniai skelbia, jog Vokietijos lakūnai smogia Angliją paralyzuojančius smū gius.

Šiaurės jūroj vokiečių sub marinai nuskandino du An glijos naikintuvus. Vokiečių orlaiviai smarkiai bombardo vo keliolika svarbiųjų Angli jos uostų.

Vyriausios vadovybės pra nešimu bombarduota hanga rai ir barakai Hornchurch, Graversend, Eastchurch ir Detling aerodromuose.

VOKIEČIŲ SPAUDA DŽIAUGIASI

Vokiečių spauda peržvelgus dvylikos mėnesių laimėjimus, pareiškia, jog vokiečių many mu, situacija yra pilnai pa tenkinama.

Laikraščiai rašo, jog nežiū rint didžiausią Anglijos blo kados pastangų, vokiečiams maisto netrūksta ir aliejaus Vokietija gali užtenkamai gauti, bent tol, kol Anglija bus sunaikinta.

"DRAUGAS"

3334 SOUTH OAKLEY AVE., CHICAGO, ILLINOIS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, except Sundays

Subscription: One Year — \$4.00; Six Months — \$2.50; Three Months — \$1.50; One Month — 75c.
 Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.50; Three Months — \$2.50; One Month — 1.25.
 Single Copy — 5 cents.
 Advertising in "DRAUGAS" brings best results.

"DRAUGAS"

Išleista kasdien, išskyrus sekmadienius.

Skelbimų kainos priklauso nuo paraiškų.

Prenumeratos Kaina: Junt. Amerikos Valstybės: Metai — \$4.00; Pusei Metui — \$2.50; Trims Mėnesiams — \$1.50; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metai — \$7.00; Pusei Metui — \$4.50; Vienam Mėnesiui — 1.25.

Bendradarbiai ir korespondentai rašyti negalima, jei nepažįstama tai padaryti ir nepripažinti tam tikrai pašto ženklų. Redakcija pasiliko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiųstus raštus ir ypač korespondencijas sulg savo nuostatais. Korespondentų prašo rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima rasomąja rašyba), paliekant didesnę tarpą parašymams, vengiant politinių ir asmeninių. Pasenusios korespondencijos laikraštin nededamos.

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.

Viešoji Opinią Smerkia Užgrobikus

Amerikos viešojo opinią griežtai smerkia Europos diktatorių imperialistai, kurie jau keliolikos valstybių nepriklausomybę prismaugė.

Visi didieji ir įtakingieji Amerikos dienraščiai, didelė dauguma pačių rimtųjų žurnalų aiškiai ir griežtai pasisakė prieš Sovietų Rusiją, kuri pastaruoju laiku užgrobė Lietuvą, Latviją ir Estiją.

Štai, žymūs ir plačiai skaitomas žurnalas "American Business Survey", leidžiamas New York'e, savo rugpjūčio mėnesio laidoje įdėjo straipsnį apie Lietuvos Pasiuntinio P. Žadeikio ir Lietuvos Generalinio Konsulo J. Budrio pareikšimą Lietuvos reikalais. Straipsnis užvardintas — "Barbariškas smurtas". Jame tarp kitko rašoma:

"Agresija tikrai yra moralinė liga, infekcija, kuri grąšina apimti visą pasaulį. Tai nėra atsitiktinumas, kad agresija ir totalitarinės vyriausybės eina ranka rankon. Apibrėžtoji distinkcija (skirtumas) tarp komunistiškos, naciškos ir fašistinės diktatūros išnyksta, kai eina reikalas apie užgrobimą kitų kraštų, kurie, jų nelaimė, yra mažesni, negu užgrobikų valstybės. Niekuomet pirmiau istorijoje nėra buvę nepriklausomų valstybių, valstybių turinčių teisę būti nepriklausomomis, kurios būtų buvusios taip ciniškai ir brutaliai užgrobtos. Dabar, išrodo, kad eina kontestas tarp Hitlerio ir Stalino, kuris iš jų gali daugiau užgrobti. Sovietų užgrobimas Lietuvos, Latvijos ir Estijos ir jų aneksavimas po apgavimų rinkimų, kuriuose gyventojai buvo verčiami balsuoti už sovietų kandidatus arba būti nubaustais, pralankia ir Hitlerio biaurių veidmainystę. Tai yra kitas atidengimas Stalino kolosaliai brutalios politikos ir jo raudonosios hegemonijos. Bet šios valstybės saulaviai nepasidavė: kad jų žmonėms ir uždrausta reikšti savo opinią, jų atstovai užsieny, kurie nėra prispausti Stalino nykščio, gali kalbėti ir tai jau yra padarė".

Pagyrus ministro p. Žadeikio ir gen. konsulo J. Budrio nusistatymą nepaduoti Sovietų Rusijai Lietuvos pasiuntinybės ir konsulatų, pasidžiaugus, kad tam nusistatymui pritarė Valstybės Departamentas, tame pačiame straipsnyje pabrėžiama:

"Mes pasiliekaime ištikinę, kad nepaisant laikino tautų laisvės prismaugimo, jos negali visuomet pasilikti prismaugtomis. Laukinės agresorių ambicijos su laiku pasiekė savo viršūnę — prie to jos eina. Tai žinome iš istorijos. Tada ateis atsikaitamoji diena, užtikrinimas teisės visiems žmonėms būti laisvais. Visiems žmonėms teisė turėti savo valdžias ir būti apsaugotais nuo stipresnių valstybių užpuolimų. Žmonijos sujungtas moralinis pasmerkimas pasirodys agresoriams didėjančia našta ir tada ateis laikas, kuomet ir šiaudus juos palaus, kaip toj Biblijos alegorijoje yra pasakyta."

Gražus ir teisingas "American Business Survey" vedamas baigiamas šiais labai reikšmingais žodžiais:

"Pasaulinių imperijų dienos yra praėjusios, nes pasaulio imperija gali būti įsteigta tik ant pagrindų vienos civilizacijos, tautos, uždėjusios ne tik savo valią, bet ir kultūrą ant barbarų, panašiai kaip buvo su Romos imperija. Šiandien mes turime barbarus, mėginančius uždėti savo taip vadinamą kultūrą ant tautų, kurios yra labiau civilizuosios už juos. Taip dalykai neis. Mes pakartojame, atsikaitamoji diena ateis".

Be abejonės, tokie rimti žurnalų redakto-

rių pareiškimai, taip nuosirdžiai rodomas Lietuvai ir kitoms pavergtoms valstybėms palankumas, mums, lietuviams yra dideliu akstinu organizuoti ir dirbti vieningai Lietuvos išlaisvinimui iš barbarų bolševikų vergijos. Taip pat jie duoda mums, lietuviams, ir kitoms pavergtoms tautoms daug vilties kovą laimėti.

Amerikos spaudos ir apskritai visuomenės opinią yra prieš Lietuvai okupantus. Pasi-naudokime tuo. Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybė taip pat yra pasmerkusi Baltijos valstybių užgrobikus. Tas faktas mus dar labiau turėtų akinti ir jungti didžiajam tautos darbui.

Neapsivylėm

Savo skaitytojus, bičiulius ir rėmėjus kvietėme į katalikiškojo dienraščio ir vienintelio tautinės minties dienraščio talką ir neapsivylėm. Stiprios ir nuosirdžios talkos susilaukėme.

Rekordinio didumo lietuvių minios plūstė užplūdo didįjį Vytauto darą praėjusį pirmadienį, kad paremti "Draugą", per daug metų ištikimai tarnaujantį visiems geriems lietuvių visuomenės reikalams ir visiems kilniems lietuvių tautos idealams.

"Draugo" piktikas žmonių gausumą savo tvarka ir programa buvo toks, kokio šiemet lietuviai neturėjo. Tai dienraščio vadovybė ragina dar didesniu uolumu tarnauti Amerikos lietuvių visuomenei ir su dar didesniu užsidegimu dirbti tuos darbus, kurie veda Lietuvą prie išlaisvinimo iš tos baisios vergijos, kurioji ji ne savo valia pateko.

Neužmirškime, kad dienraštis "Draugas" dabar pasilieka vienintelis religiškos ir tautiškos minties dienraštis pasaulyje, nes Lietuvoje jau uždarytas katalikų dienraštis "XX Amž." ir visi kiti lietuvių tautinės krypties dienraščiai.

APŽVALGA

"Revoliucija ėda Savo Vaikus"

Tokia antraštė "Darbininkas" įdėjo vedamąjį straipsnį, kurį, dėl įdomumo, ištisai čia perspausdiname:

"Troekis mirdamas pareiškė, kad ketvirtasis internacionalas laimėjęs. Reikia, jis atmeta Maskvoj išperėtąjį trečiąjį internacionalą ir siūlo jau ketvirtąjį. Mums nesvarbu, kuris laimės — trečiasis, ar ketvirtasis. Tarp jų tik tas skirtumas, kad vieno laikosi Stalinas, kito Troekis, gi esmėje abu du neša žmonijai nelaimę. Svarbu štai kas: kad kiekviena nedorybė pati save sunaikina. Pabrėžtina ir tai, kad nedorybė idėjų vadai verčiasi vien kerštu ir neapykanta, kuri naikina lygiai priešą ir artimiausią draugą, jėgu tik jis atrodo kiek pavojingas diktatoriaus populiarumui.

"Tiesa, Stalinas ir Troekis niekad draugais nebuvo. Gruzinas ir žydas tai esminiai priešai. Bet ne vien tautybė juos skyrė. Čia būta kažkokio instinktyvaus nujutimo, kad juodu kiti kitam pareis kada į kelią ir vienas iš jų, kaip rusų sakoma, "ne sobrovat" (neišs geruoju). Pradžioje Troekis ir Stalinas vien su panika žiūrėjo: tai esą nekultūringas storžėvis eks-seminaristas, nemokšas, nežinas nė vienos svetimos kalbos, net rusiškai kalbąs tokiu akcentu, kad esą sarmata klausyti. Žodžių, gramozdiškų minusių kamuolys. Bet vėliau pasirodė, kad minusių būta vis poromis, tai jie sudarė tiek nelėmtų neigiamų pliusų, kad besidžiaugęs nugalėtojo garbe Troekis (jis buvo laimėjęs civilinį su "baltaisiais" karą) pasijuto staiga ištumtas iš komunistų partijos. Ne tik iš partijos ištumtas, bet ir ištremtas — pirmuoju atveju į Kinijos pasienį, antruoju į Konstantinopolį, su vilko bilietu, vadinas, be teisės kada nors į sovietiją sugrįžti. Čia tai pasireiškė tipingas Stalino triukas. Troekis betriukšmaujant, savo iškalbingumu besigiriant ir ko ne imperatorium save bestatant, tas smulkutis partijos sekretorėlis Džiugašvilis-Stalin taip sumaniai rezgė intrygą savo naudai, kad vieną gražią dieną Troekis pasijuto politiškai bejėgiu. Mėgino kelti ne tai agitaciją, ne tai maištą ir tiek išsišoko, kad buvo už ką jį suareštuoti. Sušaudyti jo dar neišdrįsta, taigi pasitenkinta ištrenkimu. Nedorybė su nedorybe jau susikirtė.

"Viena nedorybės dalis žuvo. Kas atsitiks su antrąja? Ir ji jau tiek įsikėrėjo, kad turės skilti ir pati save ardyti. "Revoliucija ėda savo vaikus".

KAIP TAI ĮVYKO

(Pabaiga.)

Kiti J. Paleckio ministerių tarybos nariai irgi buvo aklas įrankis Maskvos rankose. Vadovaujama vaidmenį kabinete vaidina žydas dr. L. Koganas, kuris eina sveikatos ministerio pareigas. Dabar paskirtas dar vienas žydelis — pramonės ministeris Alperavičius. Prof. V. Krėvė-Mičkevičius, paskirtas ministerio pirmininko pavaduotoju ir užsieny reikalų ministeriu, jau kuris laikas, kaip pareiškė, nebeieina, nes jo lietuviški sakiniai nebeleidžia eiti iki galo su Maskvos budeliais. Inž. E. Galvanauskas, kuris pradžioje pasilikto finansų ministeriu, irgi pasitraukė, nes pamatė, kur Lietuva vedama. Šis daug Lietuvai nusipelnęs veikėjas pabėgo Vokietijon ir dabar gyvena Klaipėdoje. Vieną piktiausių tėvynės išdavikų ir nepriklausomos Lietuvos priešu pasireiškė vienas reikalų ministeris Gedvila, kuris laisvosios Lietuvos laikais turėjo puikiai apmokamą ligonių kasos Telsiuose direktoriaus vietą.

Tokia Maskvos pastatyta "liaudies vyriausybė" darė viską, ką čekistas Dekanozovas iš jos reikalavo. Tiesa, pradžioje naujieji ministrai dar reikė tam tikrą iniciatyvą. Žemės ūkio ministeris Mickis viešai pirmomis dienomis skelbė, kad privatinė nuosavybė pasilikianti. Kraštų apsaugos ministeris gen. Vitkauskas užtikrino, kad Lietuvos kariuomenė ir Šaulių Sąjunga gyvuosianti ir toliau.

Bet netrukus į ministerijas buvo prigrūsta komisarių, kurie buvo tikri Maskvos komunistų auklėtiniai. Pradėta masiniai atleidinėti valdininkus. Nei vienoje įstaigoje neliko beveik nė vienas aukštesnis valdininkas, o jų vietose buvo paskirti arba pataikūnai, arba atviri komunistai. Didelis "apvalymas" įvykdytas kariuomenėje, iš kurių buvo ištumta keli šimtai aukštesniųjų karininkų. Pati Lietuvos kariuomenė stovėjusi nepriklausomos valstybės sargyboje, buvo pakrikštyta "liaudies kariuomenė". Buvusiai disciplinai sugriauti buvo paskirti "politiniai" komisarai, kurie pradėd dezorganizacijos darbą. Tenka pastebėti, kad šiomis dienomis tokių politinių komisarų institucija pačioje Sovietų Sąjungoje buvo panaikinta, bet Lietuvoje bolševikams rūpėjo kiek galima greičiau mūsų kariuomenę suardyti. Kareiviai buvo išvesti į gatvę, o žydeliai ėjo priešakyje su raudonomis vėliavomis. Šaulių Sąjunga, turėjusi tiek nuopelnų Lietuvos laisvės kovose, buvo uždaryta. Taip pat uždarytos visos organizacijos, o jų turtas konfiskuotas. Vienai komunistų partijai tebuvo leista veikti, tai pačiai partijai, kuri visą laiką pagrindyje, ypač žydų pagalba, veikė prieš Lietuvos nepriklausomybę. Laikraščių redaktoriai buvo įsivaikyti, o jų vieton pastatyti komunistų bernai. Dabar jau uždaryti visi laikraščiai: "Lietuvos

Zinios", "XX Amžius", "Ukininkas", "Mūsų Laikraštis" ir kiti. Beliko tikrai komunistinė spauda. Iš kalėjimų buvo paleisti visi nepriklausomos Lietuvos prieštai, kurių tarpe didžiausių nuosimtį sudarė žydai.

Prasidėjo baisus teroras. Niekas nebebuvo tikras, ar naktį jo nesuaresuos lietuviškosios GPU agentai. Kiek yra sumintų, niekas nežino. Bet jų skaičius tikrai siekia jau kelis tūkstančius. Agentai užpuola aukas naktį, išsiveda, o paskum uždaro kalėjimuosna. Visi kalėjimai perpildyti. Maityti, nusipelnusiems Lietuvos veikėjams pritrūko kalėjimuose net vietos, nes šiomis dienomis paleisti iš kalėjimų virš 700 kriminalistų: žmogžudžių, arkliauvagių ir kitokių. Į jų galiosuotąs vietas talpinami geriausieji lietuvių tautos sūnūs. Kalėjimuose užmūrijami net langai, kad nelaimingųjų kalinių likimas būtų dar baisesnis. Prie kalėjimų renkasi šimtai ir tūkstančiai sumintų jų giminių: žmonių su vaikais, tėvai, broliai, seserys ir klaušinėja, kur dingio jų artimieji. Bet prie kalėjimo pastatyti raudonarmiečiai vaiko susirinkusius, atstatę durtyvus.

Kaip jau sakytą, neturima jokio galimumo nustatyti, kiek žmonių suminta. Suimtinėjimai eina ir toliau, tad tas skaičius nuolat auga. Tiksliai yra žinoma, kad suminti šie veikėjai: adv. Z. Toliušis, Dr. Bistras, Dr. D. Cesevičius, adv. Indriūnas, J. Statkus, Dr. Dielininkaitis, Dr. A. Tamosiaitis (buvęs teisingumo ministeris), prof. Iz. Tamošaitis. Pagal šį sąrašą; jau galima spręsti, kad suimtinėjami visų srovių žmonės. Buv. ministeris pirmininkas A. Merkys sumintas, kai jis iš Rygos bandė skristi Skandinavijon. Jis su žmona ir vaiku jau išsiųstas Rusijos gilumon. Taip pat sumintas buvęs užsieny reikalų ministeris J. Urbšys su žmona, kurie taip pat išsiųsti Rusijon. Tarp išvežtųjų yra ir buvęs žemės ūkio ministeris Putvinskis. Daug žmonių žudosi arba nužudomi. Suėmus buv. susisiekimo ministerį Stanisauską, jo žmona nusižudė. Yra žinių, kad nužudytas Šaulių Sąjungos vadovas plk. Saladzius, ats. gen. Grigaliūnas-Glovackis, Valstybės Tarybos bendradarbis Tomkus. Nukankintų už Lietuvos laisvę sąrašas paaiškės tiksliai prieš istoriją!

Tačiau ir toks baisus teroras Maskvos viešpačiams atrodė nepakankamas; jiems rytojais buvo netikras. Todėl per vieną savaitę buvo paskelbti vadinamo "liaudies seimo" rinkimai. Turime tikslų žinių, kad rinkimų įstatymą parengė pats čekistas Dekanozovas. Jokiai kitai grupei nebuvo leista pastatyti kandidatų sąrašus. Tokį monopolį teturėjo viena, pasakubomis sukurtoji, Darbo Lietuvos Sąjunga, kur tebuvo arba komunistai, arba šiaudaičiai — pasidavėliai. Kandidatai buvo įstatomi viešuo-

(Tęsinys 3 psl.)

Kaip Sukčius Su Liurbiu Mainė Arklius

Noriu pašnekti pašenavotiems tavorščiams, ir jūsų prietelkoms, apie tikrą atsitikimą — ne šioj šaly, bet ten, ant kurios bausis šiaurės meškinas uždėjo savo sunkią leteną — Lietuvoje. Buvo taip. Netoli Ventos upės, viename miestelyje buvo didelis jomarkas. Kaip paprastai, jomarkai pasižymi mišiniu, tai gi ir čia iš visų kampų privažiavo visokio plauko žmonių: burliokų, kapių, čigonų, žydų ir k. Vietoj jų arklius pirkto, kiti mainė, kiti, kaip čigonai, kurių pirštai visuomet esti magneetiški, gal, vogtais daiktai turgavojo. Ir taip, ir taip.

Vienas man gerai žinomas ūkininkas V. Liurbis iš Blusinių kaimo turėjo didelį palikimą mainyti arklius, bet jų vertės visiškai nežinojo. Mainė, kaip kad pirkto katę maiše, kaip sako lietuvių priežodis.

Nuvykus Liurbui į jomarką, kur buvęs nebuvęs išdygo čigonas vardu J. Sukčius, arklių vedinas. Liurbio arklys buvo gražus, o čigono didelis, ilgas, bet jau toks liesas — tikra skapa: vien skūra kauklų sugriuvimą palaikė. Bet smarkumo buvo kur kas smarkesnis už Liurbio arklių — net du čigonai vos įstengė išlaikyti.

— Na, pani, gal, mėginsime juodbėriais mainyti? — užkalbino Sukčius Liurbį. — Žiūrėk, pani, ką mano juodbėris daro: nori net į medį įlipti, o per tvorą jam peršokti, tai kaip ir niekis.

Čia reikia pridėti, kad čigonai visuomet moka labai išgirti savo prastą tavorą, kaip lietuviški balšavikai Sovietų Rusiją ir dabartinį Lietuvą užgrobė. Taigi, čigoniški melagiai, balšavikai, geriau tylėkite, arba važiuokite pas savo Juozą ir į jo rojų ir ten gyvenkite. Tuomet žinosite, kiek kainuoja svaras vargo ir kur daugiausiai brudo auga.

Po ilgų pami, pani, čigonas ir įtikino, kad jo juodbėris y-

ra geresnis negu Liurbio. Tam padėjo dar ir keletas stiklinių ruginės, kurios Liurbis buvo po kepturę paėmęs. Sumainė. Liurbis dar ir priedo nuo čigono gavo: penkis rublius ir trumpą bizūną. Sukčius čigonas, paėmęs Liurbio arklių sėdą ir tuoj dingė, kaip ugnį. Gi Liurbis gavęs čigono juodbėrį, padedamas kito ūkininko vedėsi namo, nes raitas joti negalėjo — arklys per daug šokinėjo.

Šiaip taip parsivedęs namo čigono juodbėrį Liurbis įleido į tvartą, atnešė avižų, šieno, pripylė lovą vandens ir nuėjo į grįčią pasilsėti.

Ant rytojaus nuėjęs į tvartą pažūrėti savo laimikio vos nuo kojų nenuvirto: juodbėris išrodė toks, kad nei uodegos nepajėgė pasukti mūsoms nubaidyti. Mat, čigonai žino, kaip arklius tam laikui išmūstruoti ir kokių vaišų užduoti, kad jie būtų smarūs. Pakabinęs galvą ant tvoros ir pasnaudęs antrą dieną ir kanopas užvertė. Taigi, Liurbui iš tų mainų liko tik trumpas bizūnas, nes ir toji penkinė, kurią gavo priedu, nežinia kur dingio: ar ją pametė, ar vėl ji prie čigono pirštų prilipo.

Taigi, mieli kampojo tavorščiai, ir visi nabagai Juozų pakutninkai, lietuviški balšavikai, aiškiai matot, kad mainai niekad neišeina ant gero. Mainant vienas visuomet turi prakišti. Ir jūs prakišot, kaip tas Liurbis. Jūsų tavorščiai Lietuvoje, Paleckis ir Co., išmainė Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę ant žydo išperėto, pasmirdusio bedievėje ir žiaurumu šeškinę smarvę — balšavizmą. Jie giria tą balšavizmą, kaip ans čigoną savo baigiantį dvėsti arklių. Tiesos negali sakyti, ba jų balsas Juozo gengsterių užslopintas. Taigi, čigoniški melagiai, balšavikai, geriau tylėkite, arba važiuokite pas savo Juozą ir į jo rojų ir ten gyvenkite. Tuomet žinosite, kiek kainuoja svaras vargo ir kur daugiausiai brudo auga.

W. Willkie iš New Yorko grįžo į Indianapolis. Airporte jį pasitinka jo žmona. Willkie apsisistos Rushville. Už poros savaitių pradės kampaniją. (Acme telephoto)

Balsas Pergyvenusio Klaipėdos Užgrobimą

Visi lietuviai, tur būt, prisimena 1939 metų kovo 23 d. kuomet vokiečių kariuomenė užėmė Klaipėdą, kuri buvo vartai į platųjį pasaulį, per kuriuos Lietuva tikėjosi susilaukti šviesaus rytojaus. Bet, deja...

Niekas iš Amerikoj gyvenančių negali įsivaizduoti, nei pergyventi, ką pergyveni, kai esi įvykio dalyvis. Aš tą patyriau. Dabar, kaip buvo paversta Lietuva, aš nejučiau to skausmo, kokį būčiau jautęs ir kokį jaučiau, kuomet Klaipėdą vokiečiai paverė. Aš negalėjau užslopinti tą jausmą, tą gėdą, kurią jaučiau, nes skausmas spaudė iš akių ašaras... Verkiau lyg netekęs ko brangiausio pasaulyje.

Tokių buvo šimtai, kurie tuoju suprato ir jautė tą patį, ką ir aš. Suprato, jog laisvė tiek žmogui, tiek tautai yra brangiausias turtas pasaulyje.

Bet, deja, ne visi lietuviai supranta ir vertina tėvynės laisvę. Daug sykių teko girdėti, net ginčytis su keliais Amerikos lietuviais, kurie dabar pasako, jog Lietuvoj po rusu daug geriau gyventi, kaip pirmiau.

Man skaudu girdėti tą gražią lietuvių kalbą vartojant smurtui prieš ją ir dar iš tokio žmogaus, kurį drąsiai galima įvadinti išgama, pasidavėliu, kuris negali Lietuvos įsivaizduoti, ir nėra jos matęs, nes prieš 20-30 metų pabėgęs iš to rusiško rojaus į Ameriką. O šandien, kada

pasaulis smerkia tą žygį, jis drįsta pasakyti — Lietuvoje pasibaigė vergovė, grįžo laisvė, kurios visi troško. Bet man įdomu, iš kur jis žino, jog lietuviai laukė laisvės?

Aš tik aštuoni mėnesiai kaip iš Lietuvos, o negirdėjau nė vieno sakant, kad jis laukia rusiškos laisvės — a part komunistų. Jie turėjo tai sakyti, nes už tai Stalinas jiems mokėjo. Daug tokių draugų yra ir Amerikoje.

Dar tie išgamos sako, jog jau Lietuvos laisvė amžinai palaidota. Tai melas! Mes jiems turime tiek pasakyti: per 550 metų vergijos Lietuvoj išliko lietuvių kalba, pa-pročiai, kas rodo, kad ir iš Rusijos atvažiuavę šių dienų išgamos moka gražiai lietuviškai kalbėti. Tad šandien, kuomet Lietuva turi 20-mečių kultūringų jaunųjų, tikrų tėvynės sūnų, kurie myli tą tėvynę, jie paaugos savo jėgas ir protą ir vėl atgaus tėvynę laisvę.

Aš šaukiu visus, kurie mylite savo antrąją tėvynę, Lietuvą, prie obalsio: Tėvyne, aš paaugu Tau savo protą ir darbą ir jėgas! Aš tikiu, kad ji išgirs ir virš tų samanotų bakūzių ir tų laisvųjų vyturių šypsis ir lauks Gedimino kalne pasirodant trispalvės, kurią iškels tikri tėvynės milžinai.

Tai bus dar vienas įrodymas tautos išgamoms, jog yra tikrų tėvynės sūnų, kurie ją myli, ją gerbia ir jai laisvės trokšta.

Anthony Knyzelis

KAIP TAI ĮVYKO

(Tęsinys iš 2 pusl.)

se mitinguose. Yra žinių, kad juos parinko sovietų pasiuntinybė Kaune. Mitinguose, kur vyravo žydiškasis elementas, buvo perskaitomi gatavai paruošti sąrašai, o publika tegalėjo "karštais plojimais" pritarti... Mitingai kandidatams pastatyti teįvyko apskričių miestuose. O kadangi trys ketvirtadaliai Lietuvos gyventojų gyvena kaimuose, tai ūkininkai iš viso negalėjo dalyvauti šioje komedijoje. Rinkimų komisijos, kurios tik krino balsus, susidėjo tik iš komunistų arba iš jų pastatytų žmonių. Tad jokios kontrolės tikrovėje nebuvo. Agitatoriai ėmė grasinti, kad kas neis balsuoti, tas bus skaitomas tautos priešu. O ką toks grasinimas pas bolševikus reiškia, visi žino:

Tokiomis aplinkybėmis liepos 14 d. įvyko "rinkimai". Kiek žmonių juose dalyvavo, niekas nežino. Galėjo balsuoti ir ne Lietuvos piliečiai. Tad nenuostabu, kad komunistinė rinkimų komisija pasiskelbė, jog balsavo virš 99 nuosimčių. Ji galėjo skelbti, kokius skaičius norėjo. Vis vien niekas nesukontroliuos.

Tik kada šis lietuvių tautos valią klastojas "liaudies seimas" buvo "išrinktas", komunistų agitatoriai pradėjo šaukti, kad "Lietuva turi būti socialistine tarybų res-

publika". Prieš "rinkimus" tokio šūkio nedrįsta paleisti! Dabar jau galima buvo lošti atvirai nešvariomis kortomis!

Kai liepos 21 d. šis "liaudies seimas" susirinko, rolemis jau buvo pasidalinta. Lyg svaros netekęs J. Paleckis perskaitė sovietų pasiuntinybės paruoštą apžvalgą, kurioje šlykščiausiai būdu dergiamai visa tai, kas nepriklausomosios Lietuvos krauju ir prakaitu buvo sukurta. O vėliau reikalų ministeris Gedvila pakišo deklaraciją, kuria Lietuvos valstybė prašosi kruvinojo Stalino malonės — priimti ją į sovietiskąjį "rojų". Mes turime visai patikimų žinių, kad net tokio "seimo" nariai pasisakė prieš prisijungimą prie Sovietų Sąjungos. Dėl tos priežasties šio posėdžio eiga nebuvo per rądą transliuojama. Dėl tos pat priežasties dėl tautos išdaviko Gedvilo "deklaracijos" nebuvo net balsuojama. Ir vis dėlto ji buvo paskaityta "priimta".

Kas vyko toliau, nebeteri didelės svarbos. Į Maskvą pasiųstoji delegacija tik atliko jai pavestą judosišką darbą. Gruzinas Stalinas, paveręs dešimtis tautų, "malonėjo" uždaryti savo kalėjimui ir lietuvių tautą.

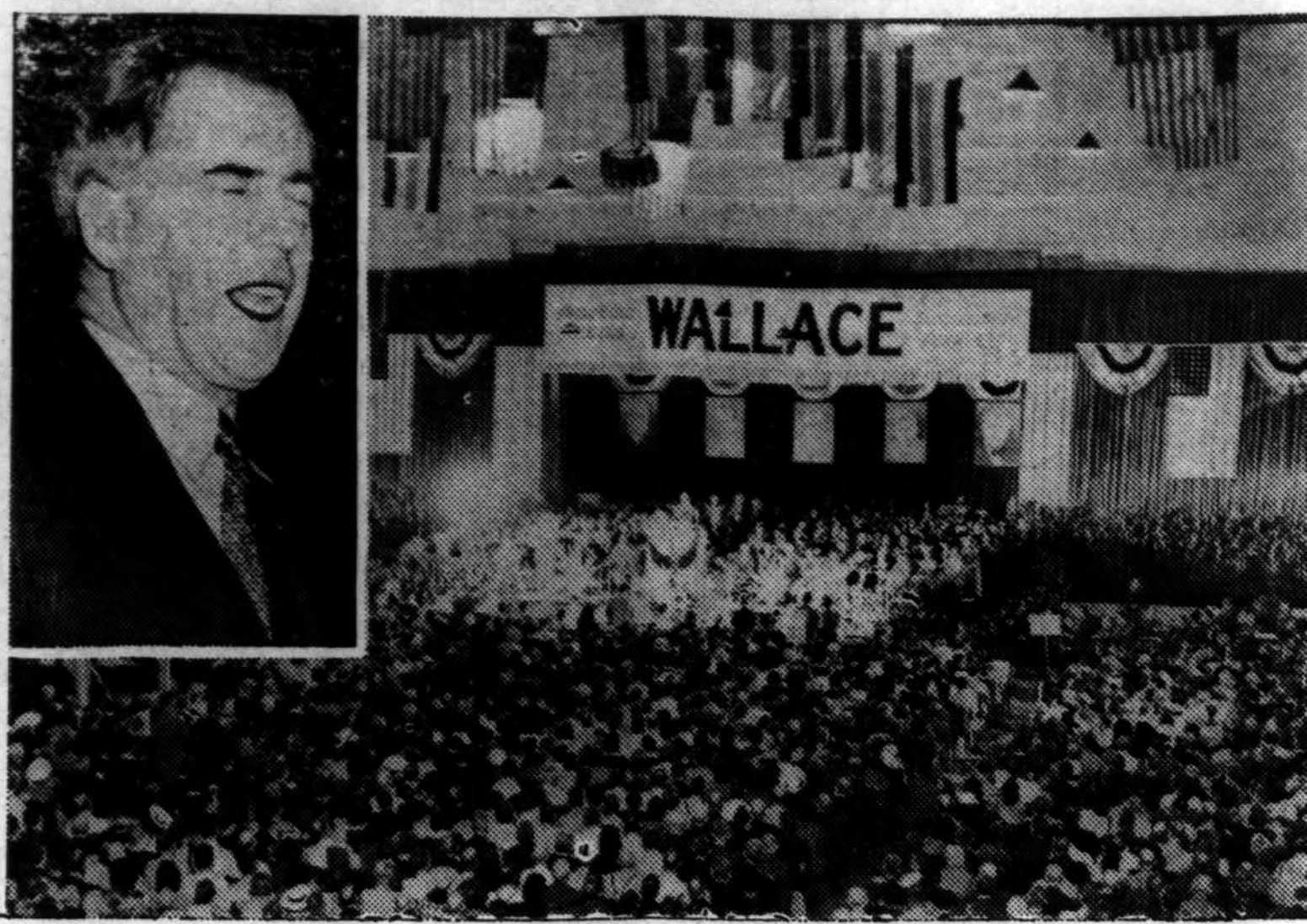
Taip buvo žydbernių ir tautos išdavikų parduota Lietu-

vos valstybės nepriklausomybė...

Maskvos internacionalistai, varydami beatodairinę raudonojo imperializmo politiką, paverė mūsų Tėvynę — Lietuvą. Dar kartą lietuvių Tautai liko apkaustyta pasibaisėtinos vergijos rėžniais. Bet lietuvių tauta savo tūkstantį metų siekiančioje istorijoje yra patyrusi nemažą sunkmečių. Tačiau ji nežuvo. Nors ir skaudus smūgis ištiko lietuvių tautą, nors kraujas iš apmaudo verda gyslose, bet esame tikri, kad raudonieji maskoliai ilgai mūsų brangiojoje Tėvynėje nešėimininkaus. Todėl visi tautiečiai prisidėkime prie milžiniškojo darbo, kuris mūsų laukia ir kurio tikslas yra — laisvoji nepriklausomoji Lietuvos valstybė.

Dr. Albertas G-tis

PLATINKITE "DRAUGĄ"

Coliseumo vidus, Des Moines, Ia., kur H. A. Wallace (įgaube) priėmė demokratų vice prezidento kandidatūros nominaciją. Kalbėdamas jis puolė Hitlerį ir respublikonų partiją (Acme telephoto)

Į Mokslą Tėvynei Gelbėti

Į mokslą, į mokslą! Tai obalsis visiems priimtinas, ypač gi jis reikalingas toms tautoms, kurių kultūrinis gyvenimas tebežengia kūdikystės, ar jaunystės laikotarpį.

Lietuviai tinkamai įvertino mokslą, suprato jo reikalingumą: išėjo iš silibavimo pasiekė mokslo aukštybių ir greitai laiku iš samanotos gritelės perėjo į kultūrinį gyvenimą. Stebisi kaimynai lietuvių kultūros skubiu pakilimu patys lietuviai sugebėjo savo kraštą pastatyti į kultūrinių valstybių eilę.

Deja, beklestėjant, mūsų kultūrai, atėjo iš rytų baurus ir galingas priešas į mūsų kraštą paėmė ir savo nagus ir, kaip koks nevidonas ir žiaurus plėšikas, geria mūsų kraują, plėšia namus, grobia visus turtus, lietuvių

gi tautai ir jos kultūrai žiauriausiomis priemonėmis siekia mirties ir galo. Uždarė tikybines įstaigas, visus lietuviškai kultūringas organizacijas, panaikino teologijos fakultetą, mokyklose ir visur brukama bolševikiška dvasia mums svetimą kultūrą. Lietuvos spauda tapo bolševikiškųjų idėjų sklaidimo įrankiu. Šiandien Lietuvos spaudoje nebeišgirsi lietuvių žodžio, užtat kiekvienam lape ir žodyje dvokia tik keršto krauju, vice bolševikiška dvasia. Naikinti kryžiai, pašalinta mūsų Vytis ir lietuvių vėliavos, jų vietoj išstatomi Staliniai, bolševikiškos emblemos, kraujuotos vėliavos. Bolševikiškoji propaganda varoma aziatišku žiaurumu. Lietuvos inteligentai bėga būriais, kur kas gali nuo rengiamos jiems mirties. kiti slapstosi, ar kenčia baimės suimti. Jiems nevalia ir nebėra galimybės tarti lietuviškas žodis. Žodžiu sakant, Lietuva parblokšta ir priešais sėkia jos ir jos kultūros greitesnio žuvimo.

Mūsų tėvynę ištiko baisi nelaimė. Ir nežinia, kaip ilgai teks nešti tą žiauriąjį vergiją. Bent metams, kiems reikės kentėti. O, gal, ilgiau bus lemta traukti žiaurais pono jungą. Per tą ilgą laiką Lietuvos inteligentai bus jau "likviduoti," ar virte raudonuoju bolševiku; tikrųjų lietuvių labai mažai beliks. Tačiau bus kada Lietuva atstatyta, ji iš naujo turės tvarkytis ir, užpuolikas žavus, ar pasišalinus, gyventi. Bet kaip gyventi ir tvarkytis be intelektualų pajėgų? Tas neįmanoma, užtat turim, žūt būt, surasti juos. Štai, Amerikos lietuviai, ir tik jie, tu-

rės paruošti inteligentų, kurie tinkamam laikui atėjus, galės vykdyti Lietuvą ir jai padėti atsistoti vėl ant kojų. Taip, tas reikalas yra gyvas ir būtinas. Visi turim suprasti momento ir mūsų pareigų svarbą.

Amerikos lietuviai, į mokslą, į darbą, kas tik gali! Siekim lietuviškosios kultūros. Mokslus einas jaunime, nepamiršk, esąs lietuviu. Surask sau vietą, kur galėtum įgyti mokslo ir ištuviosios dvasios. Savo mokslą galėsi panaudoti Lietuvos naudai, gautinai mokant lietuvių kalbą. Tėvai, savo vaikus leiskit į lietuvių pradžios mokyklas, vėliau į aukštesnes. Jūs, berniukai, į kolegiją įgyti ankštojo mokslo. Be daugelio pradžios mokyklų, Amerikos lietuviai turi mergaitėms aukštesnes seserų Kazimieriečių vedamas mokyklas Chicago, Ill., Juozapo Marijos viloj, Pa.; seserų Pranciškiečių, Pittsburgo; berniukams kolegiją Marianapolyje. Į tas mokyklas lietuviai, kurie tik gali, privalo leisti savo vaikus, kad jie mokslus išėjo būtų naudingi mūsų tėvynei, kuri išties į mus rankas ir prašys visokiariopos pagalbos. Šiandien visose lietuvių mokyklose reikėtų sustiprinti lietuvių kalbos ir literatūros mokslą, laikyti tą mokslą svarbiu dalyku. Marianapolio kolegijoje reikėtų įvesti ir praplėsti tą mokslą, kuris Lietuvai būtų naudingiausias. Paliestas šianstaipsnyje klausimas yra taip aiškus, kad, tartum, abejonės dėl jo svarbos negali būti. Tik reikia lietuviams rimtai pagalvoti ir imtis darbo. Tat, į mokslą tėvynei gelbėti!

Meškutis.

Pinigų Siuntimas Lietuvon Paštu Laikinau Nutrauktas

Pinigų siuntimas Lietuvon, have likewise been further per paštu laikinai nutrauktas, her amended.

Štai ištrauka iš United States Official Postal Guide (August, 1940):

"Suspension of money-order business with Estonia, Latvia and Lithuania.

"The instructions issued July 15, 1940, applicable to Executive Order No. 8484 of the same date, which further amends Executive Order No. 8389 of April 10, 1940, by extending the restrictions therein to include financial transactions with Estonia, Latvia and Lithuania, are quoted below:

"Instructions to the Treasurer of the United States, the Commissioner of Accounts and Deposits, the Commissioner of the Public Debt, all Postmasters, all Disbursing Officers, and other Officers and employees making or receiving payments on behalf of the United States, any department, bureau, agency, or instrumentality thereof, the United States mints and assay offices, and federal reserve banks.

"Executive Order No. 8389 of April 10, 1940, as amended, has been further amended by an Executive Order (No. 8484) dated July 15, 1940, to extend the restrictions, therein to transactions involving property in which Latvia, Estonia, or Lithuania or nationals thereof have had any interest at any time on or since July 10, 1940. The regulations of April 10, 1940, as amend-

"While such order and regulations remain in effect, unless otherwise directed, the instructions of April 17, 1940, shall apply in full to Latvia, Estonia, and Lithuania and nationals thereof except that the date July 10, 1940, shall be applied in the case of Latvia, Estonia, and Lithuania and nationals thereof.

"The definitions of "Latvia", "Estonia", and "Lithuania" and "nationals" thereof in the Executive Order dated July 15, 1940, shall be applicable in carrying out these instructions.

D. W. Bell,
Acting Secretary of the Treasury.

July 15, 1940.

In accordance with Postmaster General's Order No. 14356 on page 1 of this Supplement, postmasters are directed until further instructed to decline to issue postal money orders for payment in Estonia, Latvia, and Lithuania, informing inquiring patrons that such transactions are prohibited. Postal money orders payable in Estonia, Latvia and Lithuania which have already been issued and are now retained at the New York exchange office or which will hereafter reach that office will be returned to the issuing postmasters with instructions to refund the amount of the orders and the fees to the remitters and to treat the money orders as "not issued".

ANGLYS ir KOKSAI

Pilnai Pasinaudokite žemomis Vasaros kainomis. Nusipirkite ATLAS ANGLIS Ateinančiais žiemai.

3% Illinois Sales Tax Priskaityta Prie Žemiau Paduotų Kainų.

Sekančios kainos yra už "cash" 4 ar daugiau tonų kiekyje.	Visos mūsų anglis stokeriams yra dust treated.
POCAHONTAS — Third Vein ar New River. Ne-rūksta... Namams... \$9.75	ROYAL BLACK BAND Dideli smetai — Tikrai \$8.45 patenkins jus. \$8
WEST VIRGINIA MINE RUN — Ekstra rūpius \$7.35	ACE STOKER NUT — 1-inch oil treated, atšaldai ir tiksiai nustatyto dydžio anglis — tinka visiems stokerių įrengimams \$6
PETROLEUM CARBON Pile Run \$8.75	ROYAL STOKER NUT — Mūsų Vadas. Puiki Stokeris, Anglis \$6.05
PETROLEUM SCREENINGS 3-inch Screenings \$8.00	BLACK MAGIC SCREENINGS — 1-inch rūpumo \$7.20
MILLER'S CREEK — Dideli smetai, Genuine Consolidation \$9.65	BLACK MAGIC STOKER NUT — 1-inch Nut. Geresnis kuras, su magiškom pasėkom. Geriausias kas pinigai \$7
ATLAS BLOCK — Puikios Pečiui Anglys \$9.50	

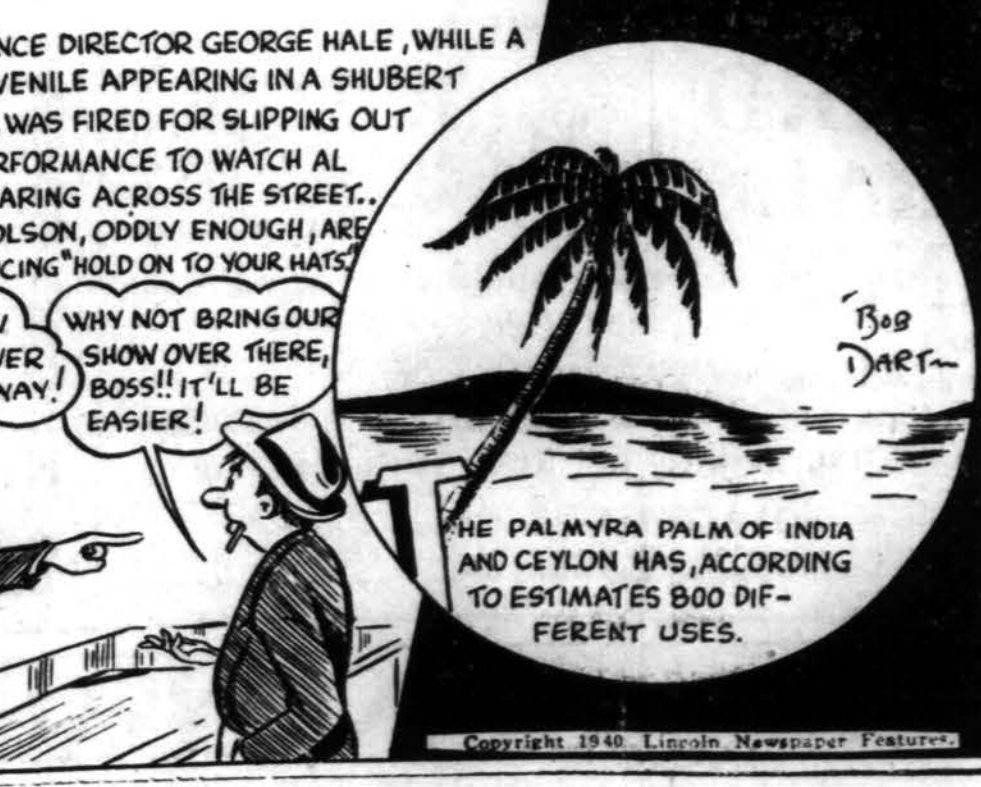
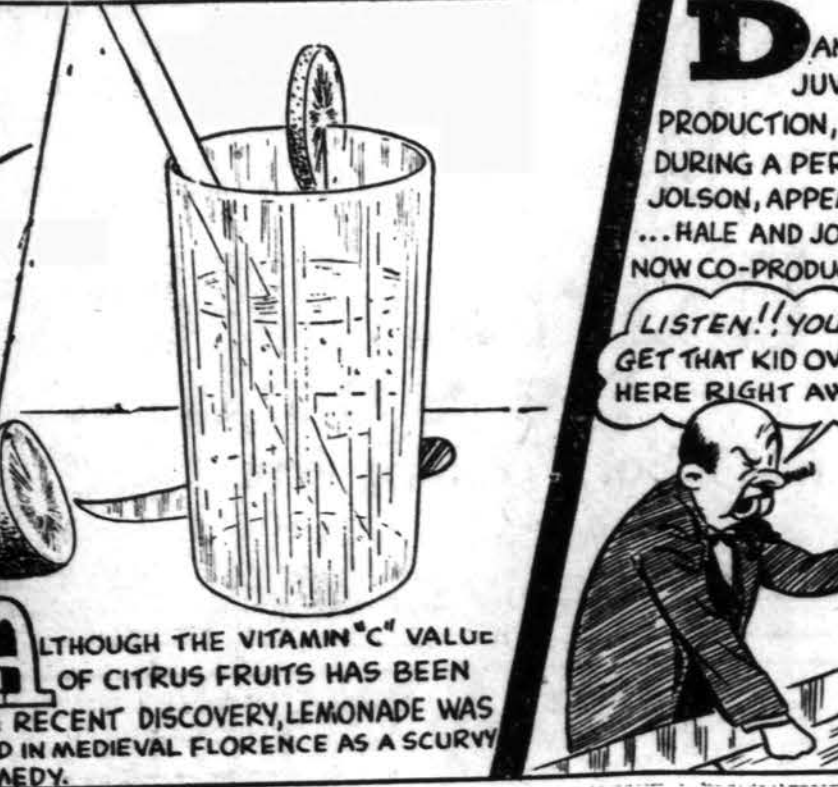
Kainos Gali Būt Pakelstos Be Ispėjimo.

ATLAS FUEL COMPANY

ISTEIGTA 1915 METAIS.

4919-21 S. Paulina St. Prospect 7960-61

FACTS YOU NEVER KNEW!!!

By Bob Dart

Vienuolyno Tylumoje

Vertė J. Skausmūtis

Dancigo didžiulės šventės. Jis troško savo garbe Marijos bažnyčios navos ir šoniniai altoriai tunojo pasinėję vakaro tyloje. Milžiniškos kopulos tamsumo slėpėsi aukštyn kylančių kolonų išlenkimai. Jie stovėjo čia tylūs, susimastę, tartum amžinybės skliautai.

Ant vienos šitos bažnyčios sienos kabo stebuklingai gražus meno kūrinys — kryžius, kilęs iš tų laikų, kada bažnyčia evangeliskai Dievo tarnybai dar nebuvo pašvęsta, juo labiau, katalikų šv. Mišios joje nebuvo laikomos. Nukryžiuotasis natūralaus didumo, iš brangaus medžio išdrožtas. Jame Kristaus mirties kancijai taip gyvai, artistiskai atvaizduota, kad vienam žiūretojui išpaudžia gailėsio ašaras. Pasakojama, kad didžiausi nusidėjėliai atvesti prie šito kryžiaus, susigraudindavo ir savo nuodėmes viešai išpažindavo. Atrodo, tartum Nukryžiuotasis kiekvienam sakyti tuos įspėjantįs žodžius: „Išpažink, ką tu padarei!“ Tie žodžiai, kada kryžius pirmą kartą bažnyčioje buvo pakabinamas, buvo balsiai tarti į vieną žmogų. Apie tą įvykį žmonių lūpose pasilikęs toks pasakojimas.

Prieš porą šimtų metų Dancige gyveno įžymus, talentingas vaizdkalys. Jo artistiskai iš medžio išdrožti kūriniai buvo labai vertinami. Turtingi pirkliai, savo namams, kambariams, laiptams papuošti, pas jį užsakydavo įvairių statulų. Žymūs bajorai jo meniškai rankai teisdavo ant įvairių namų indų išpauštyti jų herbų. Taip pat turtingi geradariai bažnyčioms ir koplyčioms pas jį pirkdavo papuošalų ir šventųjų statulų. Vaizdkalys Romanas Dvorskis iš savo tėvo paveldėjo aukštus, gražius namus, stovinčius Dancigo ilgosios gatvės gale, šalia miesto vartų. Savo meno kūriniams jis juos labiau išpuošė, pagražino.

R. Dvorskis savim, savo amatu ir bendrai gyvenimu nebuvo patenkintas. Kitų kolegų meniškai kūrinių sukeldavo jame pavydo jausmus. Jų garbė jam buvo skaudus dy-

glis. Jis troško savo garbe juos visus pralenkti. Dvorskis svajojo sukurti tokį kūrinių, kuris suteiktų jam laurų vainiką ir kurį niekas negalėtų pasiekti. Pasinėręs savo kuriamojo veikalo planuose, jis tapo paslaptingu svajotoju. Kai kuriuos savo planus ir medį išdroždavo, bet juos, kaip panašius į pirmiau buvusius drožinius, savo drožiamuoju įrankiu sunaikindavo ir juos pastatęs savo dirbtuvės kertėje kūrė kitą.

Vienoje madonos statuloje jis stengėsi pakartotinai atvaizduoti savo dukterį. Nes tik šitas kūrinys, kaip jis manė, suteiks jam amžiams tveriančios garbės, kurios R. Dvorskis taip labai troško. Jis nerimastavo. Niekaip nesisekė jam atvaizduoti ne gyvoj savo dukters nekaltos veido švelnumą. Nenusisekėsią statulą statydavo dirbtuvės kertėn. Savo dukters, kurios švelnūs, malonūs veido bruožai nesisekė jam medį atvaizduoti, Dvorskis ėmė kažkodėl neapkęsti.

Tuo pačiu metu Dancige apsigyveno turtingas pirklis — našlys, kuris ėmė pirštis vaizdkačio dukteriai Božemai. Šita aplinkybė R. Dvorskio planus pakreipė kita linkme. Dvorskis troško, kad jo vienturtė dukterė ištekėtų už turtingo žmogaus ir visą savo amžių praleistų aristokratiškoje aplinkumoje. Bet tėvo norai neišsipildė. Božema jau mylėjo. Jos širdies karalaitis buvo Jonas Dambrauskas, neseniai apsigyvenęs Dancige, neturtingas, gražus jaunikaitis, vieno seno liguisto laikrodininko padėjėjas. Ne turėjo jis draugų ir mažai buvo kam pažįstamas. Vieni-šas ir tylūs gyveno jis iš savo kuklaus uždarbio.

Kartą, nunešusi taisyti sieninį laikrodį, Božema nepastebimai pažvelgė į laikrodininko jaunojo padėjėjo tamsias, nuliūdusias akis. O tos akys! Jos buvo kaip du gražūs, gilūs šuliniai. Božemos širdelė pasinėrė jų gilumoj. Kaip gerai jai. Jos sieloj kažkas suvirpėjo. Taip. Tą skaistą veidą, judomis akimis jaunikaitį ji pamilo, pamilo visa savo nekaltą širdimi.

Nacionaliniam profesionalų golfinkų turnamente Hershey, Pa., laimėjo Byron Nelson (dešinėje) ir Sammy Sneed. (Acme telephoto)

Ir Jonui Dambrauskui. Božės Božemos meilė, be galo žema buvo maloni kaip švelnūs pavasario vėjelio dvelkimai, kaip tyras, žydras gegužės dangus. Ją pamėgus jo širdis pirmą kartą gyvenime iš džiaugsmo smarkiai ėmė plakti ir, kaip linksmtis vėverselis, veržtis iš jaunos krūtinės į mėlynąsias erdves.

Jie pamilo vienas antrą. Pataisytą laikrodį, pats Dambrauskas nunešė į Božemos namus. Susipažįsta arčiau, ir po kiek laiko Jonas ir Božema nutaria vienas antram priklausyti amžinai.

R. Dvorskis laukė. Jis dar tikėjosi, kad jo dukterė ištekės už turtingo pirkliaus. Sužino-

Būkite Malonūs SAVO AKIMS

Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokit jas, leisdami išeikvinti jas moderniausia metodu, kuris rodo mokslas gali suteikti.

32 METAI PATYRIMO priimkite akis, kurie pašalina visą akių įtampą.

Dr. John J. Smetana

Dr. J. J. Smetana, Jr.

OPTOMETRISTAI

1801 So. Ashland Avenue

Kampas 18-tos

Telefonas CANAL 0523 — Chicago

OFISO VALANDOS

Kasdien 9:00 a. m. iki 8:30 p. m.

Treč. ir Šešt. 9:00 a. m. iki 7:30 p. m.

visa tai padės. Jis žinojo, kad įsimylėjusius gali perskirti tik mirtis ir paslaptingas, tiesiog velniškas, sumanymas kito jo galvoj. Sumanymui įgyvendinti buvo labai gera proga. Vienas žymus Dancigo žmogus užsakė pas R. Dvorskį išdirbti natūralaus didumo Nukryžiuotąjį.

(Pabaiga bus)

NAUJAS APARATAS AKINIAMS PRITAIKINT

Budriko Rakando Krautuvėse rasite patyrusį akių daktarą (optometrą), kuris pritaikins jums akinius. Teisingas ir geras patarnavimas. Akių egzaminavimas dykai.

1941 metų Radios iškrautos ant parodos. \$95,000 vertės gerų rakandų stakės. Elektrikinės Ledaunės, Pečiai, Karpetos. Teisingos kainos.

Lengvi Išmokėjimai.

Dėl teisingo radio patarnavimo šaukite: YARds 3088.

JOSEPH F. BUDRIK FURNITURE HOUSE

3409-11 ir 3417-21 South Halsted Street

BUDRIKO PROGRAMAI:
WCFB — 970 kil. Sekmadienio vakare 9 val.
WHFC — 1420 kil., Ketvirtadienio vak 7 val.

Burke Motor Sales Co. DE SOTO — PLYMOUTH

CHICAGO'S MOST RELIABLE NEW CAR DEALER

Trade-ins on New Plymouths and De Sotos are swamping us! Therefore We are Offering Our Tremendous Used Car Stock At REAL BARGAIN PRICES.

BUICKS — 1939-38-37-36, Sedans. Prices as Low as: All have Heaters and Trunks — some with Radios.....\$395.00

CHEVROLETS — 1939-38-37-36, Sedans. All have Heaters and Trunks — some with Radios.....\$185.00

CHRYSLERS — 1939-38-37, Sedans. These look like new...\$295.00

DE SOTOS — 1938-37-36, in perfect condition. With Heaters, Radio and Trunk.....\$275.00

DODGES — 1939-38-37. Best Buys in Chicago. With Heaters and Radio. All have Trunks.....\$295.00

FORDS — 1939-38-37, with Heater; some have Radios.\$195.00

PONTIACS — 1939-38-37-36, with Heaters, Radios, Trunks, \$185.00

PLYMOUTH — 1940-39-38-37-36, with Heaters, Radios and Trunks. All these cars are like Brand New.\$295.00

218 cars to choose from. Every car reconditioned by our factory trained mechanics and guaranteed to be perfect throughout.

YOUR CAR DOWN — BALANCE 18 MONTHS.

Burke Motor Sales Co. DE SOTO — PLYMOUTH

6445 So. Western Ave.

Chicago, Ill.

OPEN EVENINGS

Remkite Lietuvišką Žyduką

NATHAN KANTER

MUTUAL LIQUOR CO.

Wholesale 4707 So.

Halsted St. Tel. Blvd. 0014

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. YARds 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9

Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šeštadieniais: 11 iki 12

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Taipgi akinius pritaikau.

3343 S. Halsted Street

Telefonas: Hemlock 5849

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.

Ofiso Valandos:
Po piet — 1 iki 3; Vakara 7 iki 9
Sekmadieniais suilyg sutarties

DR. P. AIKOČIUNAS

DANTISTAS
1446 S. 49th Ct., Cicero, Ill.

Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Valandos: 10-12 ryto, 2-6, 7-9 P. M.

3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Valandos: 3 — 8 popiet,

Telefonas CANAL 7329

DR. PETER J. BARTKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2202 West Cermak Road

OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-9
ir pagal sutartį.

Sekmadieniais taipgi pagal sutartį.
Res. telefonas SEELY 0434.

Tel. Cicero 1484

DR. S. K. PALUTSIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Kamp. 1505 Uat. ir 49th Ct.

OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 popiet ir 7 iki 9 vak.
ir pagal sutartį.

Res. 1625 So. 50th Avenue
Tel. Cicero 1484

DR. A. JENKINS

(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street

OFISO VALANDOS:
Nuo 1-4 ir nuo 7-9 vakare
Taipgi pagal sutartį.

Ofiso telefonas PROspect 6737
Namų telefonas VIRgima 2421

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val.: 2-4 ir 7-9 vak.

Ketvirtadien. ir Nedėliomis susitarus.

2423 W. Marquette Road

DR. STRIKOLIS

PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.

Office tel. YARds 4787
Namų tel. PROspect 1930

Tel. CANal 6122

DR. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road

Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. v.
REZIDENCIJA:
6631 S. California Ave.
Tel. REPUBLIC 7889

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. CANal 5969

DR. WALTER PHILLIPS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2155 West Cermak Road

OFISO VALANDOS:
1-4 ir 6:30 — 8:30 vakare
ir pagal sutartį.

DR. F. C. WINSKUNAS

PHYSICIAN — SURGEON
Ofiso: 2158 W. Cermak Rd.

Tel. CANal 2345
Val.: 2 — 4 ir 7 — 9

Res.: 7004 So. Fairfield
Tel. HEMlock 3150

DR. V. E. SIEDLINSKI

DANTISTAS
4143 South Archer Avenue

Telefonas LAFAyette 3650
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais.

4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARds 0994.

Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais.

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.

(2-tros lubos)
Tel. MIDway 2880 Chicago, Ill.

OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 6 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.

Sekmad. nuo 10 iki 12 val. ryto.

DR. MAURICE KAHN

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Avenue

Tel. YARds 0994
Res. tel. PLAZa 3200

VALANDOS:
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. diena

Tel. YARds 5557

DR. FRANK C. KWINN

(Kvėcininkas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1651 West 47th Street

OFISO VALANDOS:
2-4 ir 7-8:30 v. vakare
ir pagal sutartį.

DR. P. J. BEINAR

(Beinarauskas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6900 So. Halsted Street

TELEFONAI:
Ofiso — WENTworth 1612.
Res. — YARds 3956.

OFISO VALANDOS:
2 iki 4 popiet. 7 iki 9 vakare.
Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį.

Tel. YARds 2246

DR. C. VEZELIS

DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.

arti 47th Street
val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Seređoj pagal sutartį.

DR. J. J. KOWAR

(Kowarankas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Chicago

Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį.

Tel. YARds 5921.
Res.: KENwood 5107.

DR. A. J. BERTASH

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30

756 West 35th Street

Ofiso tel. VIRgima 0036
Rezidencijos tel.: BEVerly 8244

DR. T. BUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue

Ofiso val.: 1-3 ir 6-8:30 P. M.
Nedėliomis pagal sutartį.

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street

Rezidencija: 6600 So. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet.
6 iki 9 val. vakare

Pasidėti pinigai kas mėnesį iki 11 Dienos, Neš Nukimti Nuo 1 Dienos.
TURTAS VIRŠ — — — \$5,500,000.00
ATSARGOS KAPITALAS \$360,000.00

Dabar mokam 3½% už padėtus pinigus. Duodam pašalas ant namų 1 iki 20 m.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

Chartered by U. S. Government
SAVINGS FEDERALLY INSURED
4192 ARCHER AVENUE
TEL. VIRGINIA 1141

VAL.: 9 iki 4 p. p. Trečiadien.: 9 iki 12:00 p. Seštadien.: 9 iki 8:00 v. v.

Iš kur anglis pirkite ir kiek mokėsite, geresnių anglių negausite kaip pas:—

CRANE COAL CO., 5332 S. Long Ave., Chicago - Tel. PORTsmouth 9022

POCAHONTAS MINE RUN, 8 geriausių mainų. Daug dulkų išimta. Perkant 5 Tomas ar daugiau — \$7.65. Sales Tax Extra; Black Band anglis — \$9.50.

Bedievių Sąjūdžio Krizė Sovietų Rusijoje

Vienas iš svarbiausių komunistų tikslų buvo ir yra išnaikinti religiją. Jau 20 metų, kai Rusijoje verda kova ne tik su ortodoksų bažnyčia, bet ir su bet kokia religine pasaulėžiūra. Priemonių šiai kovai nesigailėta; tam reikalingi valstybės paskyrimai, ištekliai ir propagandos priemonės. Rodos, per tą laiką Rusijoje turėjo išnykti paskutiniai religijos likučiai. Tačiau taip nėra. Krikščionybė Rusijoje pasislėpė katakombose ir gyvena toliau; tokiose sąlygose ji laimi dar daugiau jėgos ir patvarumo. Ne tik senos moterės, bet ir jaunimas nesitenkina oficialiai skelbiama materialistine pasaulėžiūra; jis nori išgirsti gilesnį atsakymą į pagrindinius gyvenimo klausimus.

Galima lengvai suprasti, kodėl bedievių vadovybė dabar taip aštriai puola jaunimą, kuris nepasidavė jų propagandai. Jie stačiai atvirai skundžiasi „nesidomėjimu“, „siauraprotiškumu“, „atkritimu į religinius prietarus.“

Tie priekaištai pirmiausia taikomi tai jaunimo daliai, kuri grįžta į bažnyčią arba dedasi į sektas. Tai daryti juos dažnai verčia ta aplinkybė, kad komunistų vadai nekreipia dėmesio arba neturi laiko stambiesiems gyvenimo klausimams spręsti; jiems čia padeda kunigai ir sektų vadai. Šiandien jau nebetvirtinama, kad Rusijoje auga jaunimas, kuris apie Dievą nieko nežino ir nieko nenori žinoti.

Per daug yra faktų, kurie visai ką kita rodo. Jaunimas eina savu keliu; jis nesiduoda skambių frazių ir propagandos klaidinimams. Religijai nusiteikę jaunimo organizacijų nariai išstoja iš jų arba yra išmetami. Jie ypačiai ne nori kovoti su religija, jos visiškai nepažindami.

Kad bedievių sąjūdžio propaganda nesulauktų tų vaisių, kokių buvo tikėtasi, matyti iš E. Jaroslavskio straipsnio, neseniai atspausdo „Antireligioznike.“ Bedievių sąjū-

džio vadai čia pirmiausia klausia, kaip šis sąjūdis vykdo savo uždavinius. Į klausimą jis čia pat atsako: „Mes juos atliekame blogai, ir ši priekaištą darau pirmiausia aš pats sau ir mūsų kovojančių bedievių sąjungai.“ Toliau jis rašo, kad antireliginė propaganda daugelyje provincijų visiškai buvo sustabdyta, kai kurie šios organizacijos rajonai visiškai likviduoti.

Tad prisidengta motyvu, kad religija pati savaime išnyksianti. Prisidėjo dar ir tai, kad darbininkai, komсомолы, komunistų partijos vadai pradėjo nebesidomėti antireligine propaganda. „Jeigu šiandien yra žmonių, kurie tvirtina, kad mes jau turime miestų, kur nėra nė vienos bažnyčios, tai nereiškia, kad ten nebėra tikinčiųjų.“ Ypačiai daug tikinčiųjų esą dar ūkininkų tarpe. „Daugelis mano, kad tik seni vyrai ir moterės pripildė bažnyčias.

Tai yra klaidinga. Ten, kur yra religijai nusiteikusių žmonių, ten ir vaikai religijai auklėjami. Faktas, kad daugelyje bažnytinių chorų gieda pionierių organizacijos nariai.“ Kituose miestuose bažnytiniuose choruose dalyvauja darbininkų mokyklų mokiniai. Vienoje vietoje netoli Jekaterinburgo bažnyčiai atstatyti iš darbininkų buvo surinkta 20,000 rub. Iš Jaroslavskio straipsnio matyti, kad yra ne maža tokių darbininkų gyvenamųjų vietų, kur bažnyčios buvo uždaromos, bet darbininkai balsavimu pareikalavo jas atidaryti ir laimėjo. „Bažnyčia, tiesa, uždara, bet šiaip jau viskas liko kaip buvę.“ Darbininkų mieste Kostio, kuris turi 10,000 gyventojų, šandien religiją skelbia 50 kunigų. Ši miestą žmonės praminė kunigų kurortu. Pagal Jaroslavskį, yra tokia padėtis: oficialiai Rusijoje yra 30,000 užregistruotų religinių bendruomenių, parapijų. Kiek yra neregistruotų, sunku esą pasakyti. Vis dėlto bažnyčia savo įtakoj turinti mažiausia viena milijoną žmonių. Mask-

Laimėjusios tarptautinį dvynių konkursą St. Louis, Mo., Mary Lynn ir Marion Lee Wild iš East St. Louis, Ill. Pripažinta, kad jos turi „glaudžiausią identišumą“. (Acmé telephoto)

voj esą 45 kinai, o bažnyčių žymiai daugiau. Esą atsitikimų, kur parapija savo chorui išlaikyti sudedanti 120,000 rub.

Jaroslavskis iš to, žinoma, daro išvadą, kad antireliginė propaganda reikia atnaujinti ir sustiprinti. Straipsnio pabaigoje jis ragina mokslininkus, inžinierius veikti bedievybės naudai ir geriau išnaudoti antireliginius muziejus. Galima manyti, kad šie Jaroslavskio siūlymai bus realizuojami ir antireliginė propaganda bus sustiprinta.

Didžiausio dėmesio komunistų bedieviškojo judėjimo vadai kreipia į jaunimą. Aišku, kad visuomenę galima perauklėti tiksliai nuo jaunimo pradėjus. Bet jaunimas nori, kad jam būtų patiekta koks nors kilnesnis idealas, kurio jisai siektų. Kokiais „idealais“ maitinamas bedieviškasis jaunimas, gražiai gali pa-vaizdinti Prancūzijos jaunųjų komunistų (mokyklinio amžiaus) bedievių himnas.

Štai, jo žodžiais:

Mes daužome langus
Mes derva tepame duris
Mes vieškeliose lojam —
Jau nėra apinasrio!

Mes turėsim valią ant visų
(mergaičių)
Bet nepamiršime ir senų
Bum — ir baigta!

Mes apsilankysim pas baržū-
(jus)
Mes sutriuškinsim jiems kau-
(lus)
Bum — ir baigta!

Komunistų partija mūsų tė-
(vas)
Sovietų moterų sekcija — mū-
(sų motina)
Bum — ir baigta!

Idomu, ką pasakytų mūsų kolonijos lietuvių tėvų dauguma, kai šitaip koks nors kilnesnis idealas, kurio jisai siektų. Kokiais „idealais“ maitinamas bedieviškasis jaunimas, gražiai gali pa-vaizdinti Prancūzijos jaunųjų komunistų (mokyklinio amžiaus) bedievių himnas.

28 Milijonai Darbininkų Ginklų Kalvėse

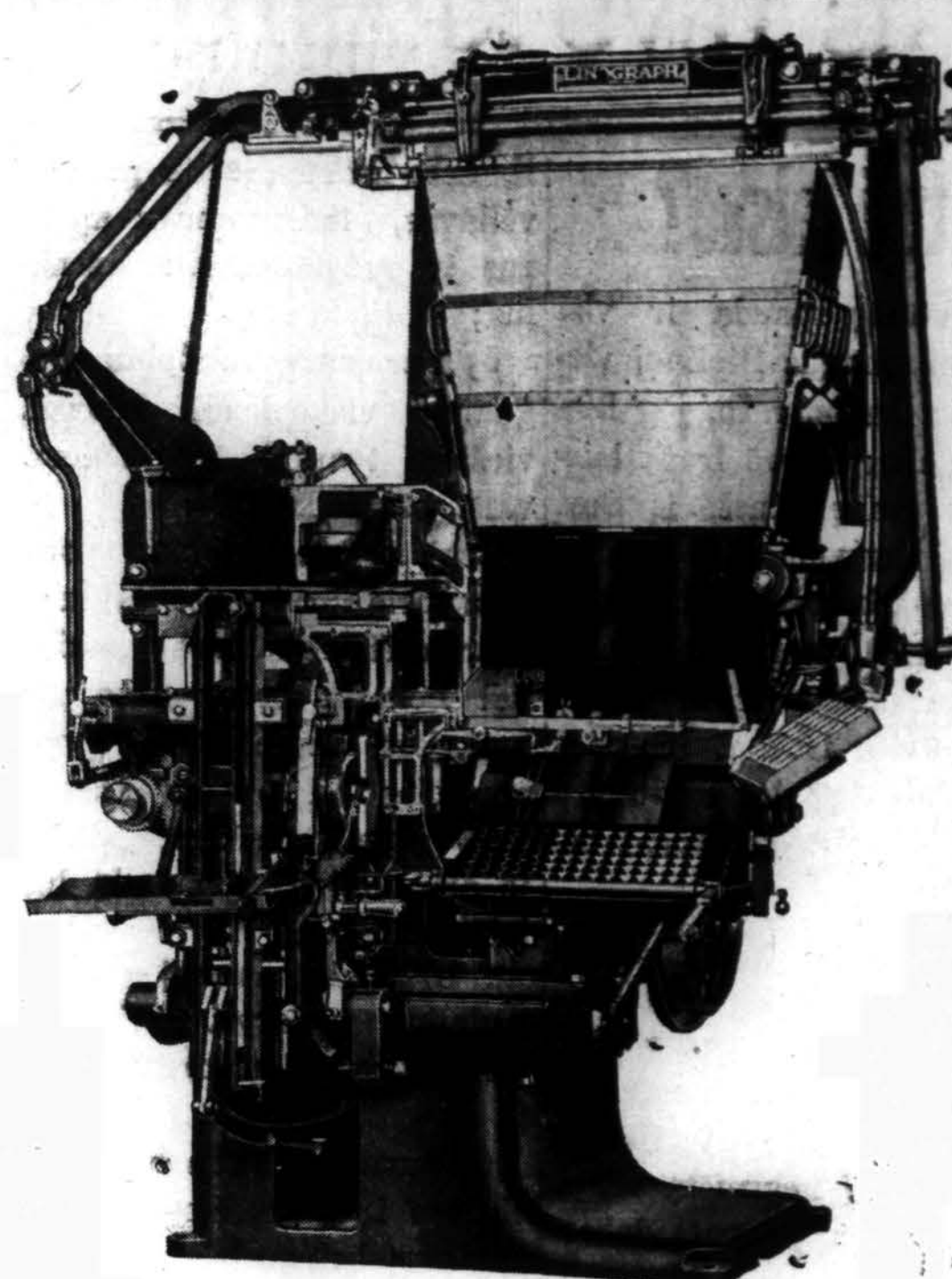
Šiandien vyksta didelis ir baisus karas. Milijonai jaunų vyrų kausasi frontuose, o kitur sumobilizuoti budi prie ginklo. Tačiau yra ir antras frontas, į kurį sutelkta dar daugiau žmonių, ne tik jaunų vyrų, bet ir senų, moterų ir paauglių vaikų. Tai įvairių valstybių ginklų fabrikai ir karo reikmenų dirbtuvės, kur darbas vyksta be pertraukos dieną ir naktį. Šitas frontas yra ne mažiau svarbus už pirmąjį.

Napoleonas yra pasakęs, kad vienam kareiviniui nušauti reikia išleisti tiek kulkų, kiek jis sveria. Moderniojo karo žinovai apskaičiuoja, kad per Didįjį karą vienam kariui nukauti reikėjo iššauti 1850 šovinių. Tame kare žuvo per 10 milijonų žmonių ir dar daugiau buvo sužeista. Manykime, kad pusė jų žuvo nuo patrankų sviedinių bombų, granatų, minų, durtavų ir mūdingųjų dujų. Bet kiek reikėjo kulkų nukauti dar 5 milijonams vyrų. Todėl amunicijos fabrikuose daugiausia gaminama šovinių šautuvams ir kulkosvaidžiams. Modernių patrankų ir kitokių stambiųjų ginklų fabrikai yra milžiniški, padaliniai į šimtus skyrių, kurie nuo vienos kito atitverti mūro ir metalo sienomis. Vieno skyriaus darbininkai nieko nežino ir nemato, kas dirbama kitame skyriuje. Vienaame skyriuje liejinami vamzdžiai, antrame kitoki pabūklai.

ARTIMO MEILĖS TARNYBOJE

(KSB) Berlyno katalikai per savo labdarybės organizaciją stengėsi organizuoti pagalbą motinoms ir vaikams, buvę globojama doroviniu atžvilgiu puolęs jaunimas, mergaitės ir moterys bei girtuokliai, nemažai nudirbo ir katalikų ligoninės: jose pernai buvo slaugyta 55,882 ligonys. Tarp protestantų išsimečiavęs katalikus automobiliu lankė dvasininkas. Berlyno stotyse buvo suorganizuota katalikų tarnyba, kuri pagelbėjo 37,354 keleiviams.

NAUJOS MAŠINOS FONDAS

MAŠINŲ FONDE BUVO \$3,983.36

Marijona Schultz, Chicago, Illinois	2.50
A. Gedrimas, Chicago, Illinois	2.00
Mrs. E. Kučinskienė, Athol, Massachusetts	2.00
F. Jasinskis, Chicago, Illinois	2.00
T. Piltauskas, Chicago, Illinois	2.00
F. Urbik, Chicago, Illinois	4.00
O. Yudikienė, Chicago, Illinois	2.00
E. Druktenis, Chicago, Illinois	4.50
M. Sucilla, Chicago, Illinois	2.00
A. Kazlauskas, Chicago, Illinois	2.00
T. Mačis, Chicago, Illinois	2.00
P. Skirka, Chicago, Illinois	2.00
Ona Vazgauskienė, Chicago, Illinois	2.00
Mrs. Varkalas, Chicago, Illinois	13.50
Petras Varakulis, Chicago, Illinois	8.00
A. Salčius, Chicago, Illinois	2.00
P. Waitkaitė, Chicago, Illinois	4.00
B. Kelpša, Cicero, Illinois	2.00
Julia Mitkus, Cicero, Illinois	2.00
Peter Žickus, Cicero, Illinois	2.00
A. Balčiūnas, Chicago, Illinois	2.00
Mr. Gribauskas, Cicero, Illinois	2.00
J. Motekaitis, Cicero, Illinois	6.50
Mr. ir Mrs. Pauris, Chicago, Illinois	2.00
Ona Sonoras, Chicago, Illinois	2.00
S. ir M. Kibartas, Chicago, Illinois	2.00
Ben. J. Kazanauskas, Chicago, Illinois	2.00
Mrs. H. Bikus, Chicago, Illinois	2.00
K. Kavaličikas, Chicago, Illinois	2.00
J. Pocius Restaurant, Chicago, Illinois	2.00
A. Pranckus, Chicago, Illinois	1.00
K. S. Jonaitis, Chicago, Illinois	2.00
F. Gudžiūnas, Chicago, Illinois	2.00
VI. ir M. Kavalauskas, Chicago, Illinois	2.00
J. Kličinai, Chicago, Illinois	2.00
M. Barkauskas, Chicago, Illinois	2.00
V. Yodelis, Chicago, Illinois	2.00
J. Baublys, Hinsdale, Illinois	2.00
p. Šimaitienė, Chicago, Illinois	2.00
P. Varakulis, Chicago, Illinois	4.00
J. Šimkus, Chicago, Illinois	2.00
M. Miniat, Chicago, Illinois	2.00
Mrs. M. Strakalaitis, Chicago, Illinois	2.00
J. Jokantas, Chicago, Illinois	2.00
J. Raley, Cicero, Illinois	2.00
I. Stankus, Cicero, Illinois	2.00
K. Matulaitis, Cicero, Illinois	2.00
J. Dainelis, Cicero, Illinois	2.00
B. Rauba, Cicero, Illinois	4.00
S. Vasaitis, Cicero, Illinois	1.00
J. Nekrišius, Cicero, Illinois	2.00
M. Mockevičienė, Cicero, Illinois	2.00
J. Šileikis, Cicero, Illinois	2.00
A. Stulginskis, Cicero, Illinois	4.50
Ona Rašinskienė, Cicero, Illinois	2.00
A. Petkus, Cicero, Illinois	3.00
F. Stanislovaitis, Cicero, Illinois	2.00
M. Jerimaitė, Chicago, Illinois	2.00
S. Šimulis, Chicago, Illinois	2.00
Mrs. M. Gober, Chicago, Illinois	1.00
J. Ackwick, Chicago, Illinois	1.00
P. Kalnienė, Chicago, Illinois	1.00
Ig. Paurazas, Chicago, Illinois	4.00
J. Juraška, Chicago, Illinois	2.00
P. Zaura, Chicago, Illinois	2.00
J. Ferawich, Chicago, Illinois	2.00
J. Adomavicz, Chicago, Illinois	4.00
E. Rudytė, Chicago, Illinois	2.00
C. Misevičienė, Melrose Park, Illinois	2.00
P. Kuzinas, Chicago, Illinois	2.00
Ona Rutkauskienė, Chicago, Illinois	2.00
Agota Mažeikaitė, Chicago, Illinois	2.00
Ona Vaitkienė, Melrose Park, Illinois	4.00
A. Švilpauskienė, Melrose Park, Illinois	4.00
V. Naureckis, Chicago, Illinois	2.00
A. Pivalis, So. Boston, Massachusetts	2.00
Mr. Šimonis, Detroit, Michigan	4.00
Ig. Juzėnas, Chicago, Illinois	5.00

VISO \$4,183.80

Nuosirdžiai ačiū visiems kurie prisidėjo prie „Draugo“

Spaustuės Mašinų Fondo.

THINGS THAT NEVER HAPPEN

By GENE BYRNES

WOLK STUDIO
1945 West 35th Street
The Most Modern
Photography
for your comfort
AIR CONDITIONED STUDIO
COMPLETE
ADVANCED PHOTOGRAPHY
LOWEST POSSIBLE PRICES
PHONE LAFAYETTE 281

NAUJAS IŠRADIMAS
KIEKVIENAI YPATAI YRA
MALONU TURėti GRAŽIUS
IR DAILIUS PLAUKUS
Šis naujas natūrališkas vaistas
netik sulauko plaukų slinkimo,
prašalino pleiskanas, bet ir atga-
lino plaukus. Ši naudinga vaista
pasiūkė surasti, man besigydan-
t slinkimą savo plaukų. Pasiekmės
šio naujo vaisto yra patvirtintos
ir garantuojamos. Parsiduoda su
nurodymais kaip vartoti. Būfelial
60c ir po \$1.00. Apsisaukite laisčiau:
MRS. PAULINA RIMKUS
1531 SHIELDS AVE.
Chicago Heights, Ill.

PIRKITE ANGLIS DABAR -- KAINOS NUKRITO
ALESAUSKAS & SONS
7100 So. Talman Ave.
TEL. PROSPECT 8742
Mes iškraustome moderniu būdu.
Pardavinėjame tikrai geriausios kokybės
(best quality) anglis.

Pastovumas--
Tą lūdią įstaigos 44-ru metų gyvavimas.
Vi bendrovė, kaip mūsų tauta, yra įsteigta šiai
sauru, kurie yra savininkų apgyventa. Nerasite
saugesnės vietos taupyti savo pinigų.
IŠGYKITE NAMĄ PER MŪSŲ LENGVŲ
ISMOKEJIMO PLANĄ, ANT ILGŲ METŲ!
KEISTUTO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
3236 South Halsted Street
Tel. Calumet 4118 Jos. M. Mozoris, Sec'y
Indėliai kiekvieno šlapiojo apdrausti
iki \$5,000.00 Federalinio įstatymo.

IŠ TĖVŲ KRAŠTO

Kur toji laisvė?

Komunistų spauda ir visi dirbą už pinigus Stalinui vienu balsu kalba, rašo, jog Lietuvoje dabar laisvė ir tą laisvę ant tankų atnešė iš Sov. Rusijos raudonoji armija. Žmonės dabar šoka, dainuoja, dainuodami "seima" renka, raudonarmiečius myli, jiems gėles barsto ir t. t. Gražios tai kalbos, bet jos sykiu yra pasiekusios ir didžiausio begėdiškumo.

Mušiskiams komunistams, kurie tokiais ir kitokiomis čiūčia-liulia nori užmigdyti lietuvių čia galvojimą, kad Lietuvos žmonės, iš tikrųjų yra patekę į negirdėtą vergiją, duoda žandan pats dabartinis Lietuvos "prezidentas" Paleckis. Štai, jo "Nepaprastojo Meto Įstatymas," kurį pasirašė liepos 13 d. ir kurį paskelbė "Vyriausybės Žiniose," liepos 17 dieną.

Tam įstatyme tasai Stalino pakalikas išduoda tokius uka-

- 1) nustatyti, kurie dalykai draudžiami spausdinti arba kitaip kaip skelbti;
- 2) konfiskuoti spaudinį;
- 3) įsakyti tikrinti naudojimąsi radijo siųstuvais ir priimtuvais ir uždrausti jais naudotis tiems, kurie naudojamiesi gali sudaryti pavojaus valstybės saugumui ar viešajai tvarkai;
- 4) drausti dėvėti, nešioti, išstatyti ar kitaip kaip varto-

ti, arba laikyti, arba platinti veliavas, uniforminius apdarus ir pažymimuosius ženklus;

5) pavojaingą valstybės saugumui, visuomenės rimčiai, viešajai tvarkai ar kitiems valstybės reikalams;

a) asmenį atiduoti policijos priežiūrai, arba atiduoti į priverčiamojo darbo įstaigą ligi vienerių metų, arba įsakyti jam nesišalinti iš gyvenamosios vietos ar įsakyti jam gyventi paskiroje vietoje arba laikyti jį suimtą ligi trijų mėnesių;

b) teisinį asmenį ar jo padalinį uždaryti arba jo veiklą sustabdyti ar suvaržyti;

6) suvaržyti arba uždrausti eisenas ir kitus žmonių susitelkimus bei susirinkimus;

7) sustabdyti arba uždrausti judėjimą;

8) tikrinti ir varžyti gyventojų kilnojimąsi;

9) imtis priemonių apdrausti veikimui tų įstaigų ir įmonių, kurios atlieka viešąją tarnybą;

10) varžyti susižinojimą telefonu, telegrafu ir paštu;

11) valstybės ar kitam viešajam reikalui paimti savi valdybių, *privatinių asmenų ir įstaigų trobesius, jei kariuomenės valdžios nepranešta jų savininkams ar valdytojams apie jų paėmimą kariuomenės reikalams* (mano pabr.);

12) įsakyti savivaldybėms, privatiems asmenims ir iš-

Mervyn Cagle, 21 m. amž. (kairėje iš Palmyra, Ill., ir Richard Klowetter, 25 m. amž., iš Niles, Mich., laikomi arešte South Bend, Ind. Jiedu išpažino nužudę W. E. Ebeling iš New Yorko. Šis žmogus juos automobiliu pavėžino ir dingo liepos 10 d. Policija ieško Ebelingo lavono. (Acme teleph.) Haute, Ind. (Acme telephoto)

taigoms duoti susisiekinimo ties viršininko įsakymo, tas priemonės valstybės ar kitam viešajam reikalui, jei tos priemonės nustatytu laiku neįsakyta pristatyti kariuomenės reikalams;

Ir taip toliau ir taip toliau.

Baigdamas ukazus "prezidentas" Paleckis pareiškia, kad "ši įstatymą paskelbus, ligšiolinis nepaprastojo meto įstatymas ir ypatingieji valstybės apsaugos įstatymai su jų pakeitimais panaikinami."

Tai kur gi toji laisvė, ponai komunistai, jei, kaip tuose ukazuose sakoma, kad "kas nusizengė netaikęs Vidaus Reikalų Ministro ar apskri-

ties viršininko įsakymo, tas priemonės valstybės ar kitam viešajam reikalui, jei tos priemonės nustatytu laiku neįsakyta pristatyti kariuomenės reikalams;

Kur toji laisvė, jei už kiekvieną žodį, ištartą prieš Staliną, prieš Paleckį, prieš paskutinį jų klapčuką, žmogus turės atsidurti į kalėjimą trims mėnesiams, arba sumokėti 2,500 litų pinigais, arba abi bausmės atlikti! Juk atsisiras tokių paleckbernių, kurie darys provokacijas, kad tik iškisus į kalėjimą nekaltą, bet jam nepatinkantį žmogų.

Pasakykit, ponai komunistai, kur toji Lietuvoj laisvė? I. Sakalas

Užsienio Lietuviai - Pavyzdingi Ūkininkai

Mažeikių apskrityje yra nemaža iš užsienio grįžusių lietuvių. Kai kurie nusipirko ūkius, pasistatė gražius trobesius ir dabar puikiai ūkininkauja.

— Pavasarij daug kur buvo matyti suartų pelkių bei pievų juodi plotai. Tie plotai įdirbti, apseiti ir dabar juose labai gražiai žaliuoja kultūrinės žolės bei kiti jėvai.

Ūkininkai daro bandymus, tręšdami įvairius ūkio augalus trąšomis.

Du Gaisrai

Tauragė. — Buvo užsiedę geležinkelio ledamūnė. Gaisras plėtėsi labai smarkiai ir buvo didelis pavojus užsiedęti greta esantiems "Laisvės" linų ir naftos sandėliams, tačiau energingų gaisrininkų ugnis greit buvo sustabdyta.

Taip pat buvo pradėjęs degti Tauragės miškas pagal Šilalės plentą. Degė miško samanos ir žolės, tačiau nukentėjo ir daug medžių. Išdegė apie 7 ha. Gaisrą gesino Tauragės savanorių ugniagesių ir 7 p. p. komandos.

Sudegė Negyvenamas Dvaras

Zarasai. — (XX) Birželio 25 d. naktį Zarasų apskr., Smalvų val., Žverinėje sudegė Ed. Juodkos dvaro gyvenamieji namai, klojimas, starnas ir ledamūnė. Padaryta nuostolių už apie 10,000 lt. Dvaras buvo negyvenamas.

Perfect for today's popular "Tossed" salads
KRAFT FRENCH DRESSING
AMERICA'S LARGEST SELLING BRAND

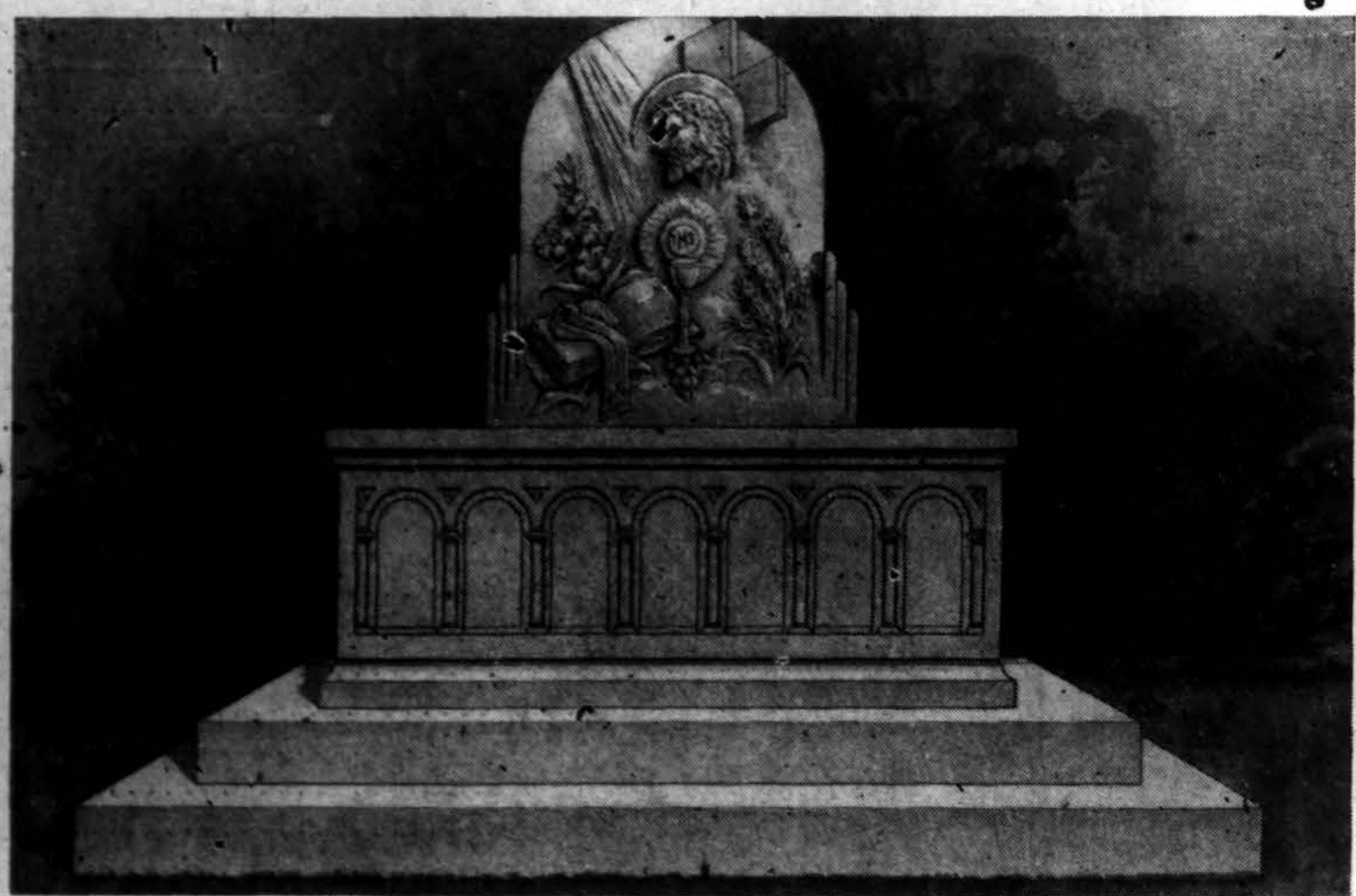
Kas nenori dirbti, tas neprivėjo ir valgyti.

A. + A. JONAS GREICIUS
(namų tel. — Lafayette 9247)
Mirė rugsėjo 1 d. 1940 m. 10:15 val. ryto, sulaukęs pusės amžiaus.
Gimęs Lietuvoje, Raseinių apskrityje, Yurbarko parapijoje, Smukčių kaime, Amerikoje išgyveno 27 metus.
Paliko dideliamė nuliūdime: moterį Ursulę, po tėvų Tolei-kutė; dukterį Bernice; brolių Vincentą ir Seimą, Troy, N. Y.; svogerius: Simoną Kancarevičių ir Seimą, Stanislovą Toileikį ir svogerienę ir vyką Toileikį ir svogerienę ir vyką Joną Toileikį ir moterį; dėdę Juozapą Mazunaitį ir Seimą; Joną ir Kotryną Simchavičius ir Seimą ir daug pažįstamų. Lietuvoje paliko 2 brolius: Juozapą ir Kazimierą ir jų šeimas ir daugelį pažįstamų ir giminių. Priklausė prie Keistucio Pašėpos draugijos.
Kūnas pašarvotas 4008 South Talman Ave. Laidotuvis įvyks ketvirtad., rugsėjo 5 d. 18 namų 9:00 v. ryto bus atlydėtas į Sv. Agnės par. bažnyčią, Pershing Rd. ir Wash-tenaw Ave., kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kap. Nuširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuviuose.
Nuliūdę: Moteris, Duktė, Brailis, Svogeris, Svogeris, Dėdė ir kiti. Giminės, Laid. direkt. Lachawicz ir Sunai, tel. CANal 2515.

A. A. FILOMENA SMILINGIENE
Mirė rugsėjo 2 d. 1940 m. 7 val. vak., sulaukus 73 m. amžiaus.
Gimusi Lietuvoje, Telšių apskrityje, Plungės par., Alksnėnų kaime.
Paliko dideliamė nuliūdime: vyrą Joną, pusbrolius, gimines ir pažįstamus.
Laidotuvis įvyks rugsėjo 5 d. 1940. 9:30 val. ryto bus atlydėtas Angelo Sarko parapijos bažnyčioje, Aurora, Ill., kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Mt. Olivet kapines.
Nuširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuviuose.
Nuliūdę: Vyras, Duktė, Žentas, Sunai, Marčios, Ant-kaišės, Brailis, Sesuo, Giminės. Laidotuvių direktorius J. P. Eudeikis, tel. YARDS 1741.

MARIJONA ČUZIENĖ
(po tėvų šapkaitė, po pirmą vyrą J. Čužinskį)
Mirė rugs. 2 d. 1940. 11:20 val. ryto, sulaukus pusės amž. Gimusi Lietuvoje, Zarasės apskr., Gaidgirės par., Nor-mantėlių kaime, Amerikoje išgyveno 35 metus.
Paliko dideliamė nuliūdime: vyrą Juozapą, dukterį Mari-joną ir žentą Antaną Nakro-sius, 5 sūnus: Louis ir marčią Helen, Joną ir marčią Helen Juozapą, Albert ir Povilą ir marčią Justiną Almonus, 4 a-nūkus, 2 anūkes, brolių Pran-cliskų šapką, jo Seimą ir daug kitų giminių, draugų ir pa-žįstamų. Lietuvoje paliko se-seri Malviną.
Kūnas pašarvotas 12018 S. Calumet Ave. Laidotuvis įvyks penktad., rugs. 6 d. 18 namų 8 val. ryto bus atlydėtas į Visu Šventu par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sie-lą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.
Nuširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįsta-mus dalyvauti laidotuviuose.
Nuliūdę: Vyras, Duktė, Žentas, Sunai, Marčios, Ant-kaišės, Brailis, Sesuo, Giminės. Laidotuvių direktorius J. P. Eudeikis, tel. YARDS 1741.

A. A. Kun. Jono Juškos Paminklo Fondas

Atvaizduojamas paminklas buvo pastatytas šv. Kazimiero kapinėse prie a. a. Kun. J. Juškos kapo. Iškilmingos dedikacijos ceremonijos įvyko sekmadi., Liepos 7 d., 1940 metais. Norime padėkoti tiems, kurie jau prisidėjo, ir iš anksto dėkojame tiems, kurie padės šį užsimojimą įvykinti.

AUKOTOJAI PAMINKLO FONDUI

Paminklo Fonde buvo	\$338.50	Mr. and Mrs. Orant	5.00
Mr. and Mrs. J. Z.	10.00	Mr. and Mrs. Hathaway	4.00
Mr. and Mrs. R. Z.	5.00	Viso	\$362.50

PRANEŠIMAS: Kadangi J. P. Kaval (Kavaliuskas) nebe bendradarbiauja su mūsų įstaiga ir nieko bendro su ja neturi, prašome visų aukotojų siųsti aukas šiam a. a. Kun. Jono Juškos Paminklo Fondui tiesiai į: —

VENETIAN MONUMENT CO.
527 N. Western Ave. Chicago, Ill.

TEL. SEELEY 6103

Atvažiuokite ir Pagražinkite Nunu Grindis
"DUSTLESS FLOOR SANDING"
Apkainavimas Dykal — 15 Metų Patyrimo Darbas Garantuotas Dži Specialių Saugų
Saukite Dabar COMPLETE FLOOR SERVICE Telefonas Normal 4799

URBA Gėlių Mylėtojų, Vestuvėms, Bankietams. Laidotuviams ir Puošimams.
GELININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Phone LAFayette 5800

KLAUSYKIME
Šaltimiero Rytmetiniu
W. H. I. P.
LIETUVIŠKŲ RADIO PROGRAMŲ 10:00 VALANDA RYTO 1480 KIL.
RAŠTINĖ
6912 So. Western Avenue PROspect 4050

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
Tel. LAFAYETTE 0727
4447 South Fairfield Avenue
DYKAI koplyčios visose Chicago dalyse
Klauskite mūsų radio programo Antradienio ir Šeštadienio rytais 10:00 valandą, iš WHIP stoties (1480 k.) Su Povilu Šaltimieru.

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
KELNER—PRUZIN
Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja
Phone 9000 620 W. 15th Ave.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
NARIAI CHICAGOS, CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
DYKAI KOPLYČIOS VISOSE Miesto DALYSE
I. J. Zolp 1646 West 46th Street Phone YARDS 0781
Anthony B. Petkus 6812 So. Western Ave. GROvehill 0142 1410 S. 49th Court CICero 2109
P. J. Ridikas 3354 So. Halsted St. Telefonas YARDS 1419
Albert V. Petkus 4704 S. Western Avenue Phone LAFayette 8024
Lachawicz ir Sunai 2314 West 23rd Place Phone CANal 2515 Skyrius 42-44 E. 108 St. Phone PULLman 1270
J. Liulevičius 4348 So. California Ave. Phone LAFayette 3572
S. P. Mažeika 3319 Lituanica Avenue Phone YARDS 1138-1139
Antanas M. Phillips 3307 Lituanica Ave. Phone YARDS 4908

'Draugo' Piknikas - Pilnas Pasisekimas!

Dienraščio "Draugo" didelis Labor Day piknikas, įvykęs Vytauto parke, susilaukė nepaprastai gražaus pasisekimo. Sutraukta tūkstančiai žmonių iš Illinois, Indiana, Wisconsin, Michigan ir kitų valstybių. Suvažiuosieji tik stebėjosi gausingu lietuvių atsilankymu; daugelis išsitarė, jog šis piknikas didžiausias koki teko Vytauto parke matyti. Pritrūko vietų automobiliams. Juos prisėjo pakelėse ir sporto aikštėje statyti. Kiti automobilius buvo palikę kapinėse ir pėsti atėjo į Vytauto parką.

Žmonių tarpe viešpatavo puiki nuotaika. Visi džiaugėsi oro malonumu ir nuosirdžiai rėmė dienraščio "Draugo" išvažiavimą, nes žinojo, jog visas pelnas eina palaikymui vietinio lietuvių katalikų dienraščio Amerikoje. Tai buvo šaunus katalikiškos spaudos parėmimas.

KALBOS IR KALBĖTOJAI

Pavakaryje į suvažiuosius prabilo kai kurie žymesni katalikai iš Lietuvos grįžusieji, k. a.: dr. Petras Vileišis, dr. Račkus, jo žmona, konsulas Daužvardis, dienraščio redaktorius L. Šimutis, kun. J. Vaičiūnas, kun. J. Mačiulionis ir kiti. Visų kalbos buvo turiningos ir įdomios, nes pirmieji trys kalbėtojai yra pergyvenę Lietuvoje mūsų tautos tragediją.

LAIMĖJO De SOTO

Laimingiausia moteris tą dieną Chicagoje buvo Domicelė Žilinskienė, 4331 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill., kuri pikniką laimėjo "Draugo" leista automobiliu 1940 De Soto. D. Žilinskienė tuo laiku nebuvo parke, bet jos dukterė laikė laimingą tikietuką ir atėjo priimti dovaną plakancia širdimi ir net uždususi. D. Žilinskienė buvo išvykusi namo, manydama, kad jai neteks toji laimė. Tai tikrai buvo pasakų diena tai mergaitei.

"Ir aną dieną aš tik išmokau draivėti automobiliu", buvo mergaitės džiaugsmingas išsireiškimas kai atėjo ant estrados su laimingo tikietuko galiuku. Nusifotografavus, pasveikinus laimėtoją, daugelis pradėjo siūlytis automobilio pirkimui. Visi pasiūlymai buvo atsakyti, nes ne ji, bet motina buvo tikra dovanos laimėtoja.

Maisantis po minia, aiškiai buvo matyti, jog tą dieną puikiai buvo nusiteikę ir seni ir jauni. Daugelis dar ir vėliau parke pasiliko, norėdami išsiskirstyti ir palikti gražiam tūpe kitus besilinksminančius piknikierius. Malonu matyti, kad Chicago ir apylinkės lietuviai ima kviart labiau įvertinti dienraščio "Draugo" pastangas tarnauti visuomenei. Reikia pasidžiaugti taipgi ir toliau gyvenančių lietuvių parama, nes ir jie šiam išvažiavimui, kiek galėję, nuosirdžiai prisidėjo.

Nuosirdžiai Aciu Bendradarbiams

Labor Day įvykęs "Draugo" piknikas labai gerai pasisekė. Aciu mūsų dienraščio bendradarbiams, kurie ir savo atsilankymu ir įvairiais pasidarbavimais padarė šį "Draugo" pikniką rekordiniu. Vytauto parkas dar nebuvo matęs tokių minios žmonių.

Aciu Dievui, kad davė gražią dieną. Nuo ryto iki vakaro saulutė maloniai švietė. Taigi Vytauto parke pritrūko ir "parking space".

Tokia tūkstantinė minia buvo vargo ir pavalgydinti ir pagirdyti. Visgi apskrios šeimininkės ir rinkiniai vyrai savo vietose visus pavalgydino ir pagirdė, kad, rodo, visi sveiki ir linksmi grįžo į savo namelius.

Taigi, ypač darbininkams tokiame gausingame, rekordiniame "Draugo" piknike noriu tarti nuosirdžiai aciu už jų didelį mūsų katalikų dienraščio pasisventimą.

Laimingiausias žmogus šiame "Draugo" piknike buvo Domicelė Žilinskienė iš Nekalto Prasidėjimo P. Š. parapijos. Jai teko naujas De Soto automobilis.

Taigi, širdingai ir sveikinu ir linkiu jai su savo šeima ilgai, ilgai važinėti ir džiaugtis laimėtu nauju automobiliu.

Dar karta nuosirdžiai aciu visiems Labor Day "Draugo" pikniko dalyviams.

Kun. J. Mačiulionis, M.I.C.,

"Draugo" Administratorius

Svarbios Prakalbos West Sidėje

Ateinančio ketvirtadienio vakarą vestsidiečiams bus atmintinas. Tą vakarą Aušros Vartų parapijos salėje įvyks prakalbos, kuriose bus nušviesta visa, kas dabar dedasi Lietuvoje. Kalbės atvykęs iš Lietuvos P. Vileišis, konsulas P. Daužvardis ir kiti. Laimingai atplaukę į New York Amerikos laivas "American Legion", kuriuo grįžo iš Lietuvos buvęs Aušros Vartų parapijos klebonas, kun. Urbonavičius ir seniau pagarsėję kalbėtojai dr. Račkus su žmona ir kiti.

Visi Amerikos lietuviai šiandien idomauja dabartine jos padėtimi. Laikraščiai negali visų žinių pateikti, nes cenzūra jų nepraleidžia. Kas kita žmonės, kurie savo akimis

Kilniausias troškimas, kur gali jausti ir pasiekti žmogus — tai atlikti visas savo pareigas.

Lubbock

U. S. senate pravedus konskripcijos bilij senatorius Claude Pepper nuosirdžiai sveikina to bilijans koantorių senatorių E. R. Burke (kairėje). (Acme telephoto)

Senatorius Charles L. McNary (dešinėje) respublikonų kandidatas į viceprezidentą, patarnauja į jo ūkį, arti Salem, Ore., suvykusiems svečiams į jo nominacijos priėmimo iškilmes. (Acme telephoto)

Milicininkai gaus patarimų

Prez. Roosevelt'o įsakymu šaukiama kariniam apmokymui valstybių nacionalinė saugyba (milicija). Ši kartą iš Illinois pašaukta tik pakrančių priešlėktuvinės artilerijos 202-asis pulkas, kurio vadu yra pulk. Charles C. Dawes.

Illinois nacionalinės saugybos vadas gen. maj. Samuel T. Lawton paskelbė, kad milicininkai prieš vyksiant tarpybion turį patvarkyti savinaminius reikalus, kaip tai įvairius instalmentais mokėjimų kontraktus, įvairių paskolų atmokėjimus, mokamas draudimos premijas ir kitus asmeninius dalykus. Reikalinga tai visa apdrausti prieš išvyksiant tarnauti Dėdei Samui.

Gen. Lawton nurodo, kad Chicagoj tais reikalais atidaryta specialinė raštinė, 7 So. Dearborn gt., kur specialistai teiks milicininkams reikalingų patarimų jų reikalų patvarkymui. Pažymi, kad nebus teikiama jokia finansinė pagalba, bet tik patariama.

Mobilizacija įvyks rugsėjo 16 d. Milicininkams bus duota 20 dienų laikas likti tarnyboje, arba atsistatdynti.

Chicago parkuose uždarytos pramogos

Chicago parkuose vakar darbo dieną, užsibaigę visos vasarinės pramogos. Nutraukti koncertai, uždarytos parkų aikštės ir įvairių rūšių sportai. Čia pat jau ir ruduo.

PILIEČIŲ REGISTRAVIMASIS IKI SPALIO 7 D.

Cooko apskrities rinkimų komisierių boardas paskelbė, kad naujų piliečių registravimas ir užsiregistruosiu piliečių adresų pakeitimas spalio 7 dieną bus uždarytas. Kas iki to laiko neužsiregistruos, arba nepraneš boardui apie savo adresą pakeitimą, tas negalės dalyvauti prezidentiniuose rinkimuose lapkričio 5 dieną.

Boardas ragina naujus piliečius registruotis ir įsiregistruosius keisti adresus komisierių boardo raštinėse, City Hall, arba ugniagesių stotyse kasdien nuo 1:00 popiet iki 9:00 vakaro, išskyrus sekmadienius.

Įsiregistruoti piliečiai, kurie nusikėlę kitur gyventi, gali savo adresų pakeitimą atlikti ir laiškais, siunčiamais boardui.

Savam laike boardas adresų keitimui išsiuntinėjo atvirukes.

Nauji piliečiai yra tie, kurie iki spalio 7 d. sulauks 21 m. amž. arba naturalizuosis.

Kovoja prieš konskripciją

Darbo dieną įvykusiuose keliuose darbininkų masiniuose susirinkimuose pasisakyta prieš jaunų vyrų konskripciją (privalomąjį kareiviavimą), kurios aktą kongresas baigia svarstyti.

Kalbėtojai nurodė, kad konskripcija palauž pradedantį atsigauti ekonominį stovį. Visi pripažįsta, kad šalies karinis pasiruošimas yra gyvas reikalas. Bet tai galima atlikti demokratiniu keliu — su savanoriais. Tik karo laiku, sako, konskripcija gali būti pateisinama.

Girto autoisto važiavimo aukos

Policija suėmė girtą autoistą Erwin Boeglin, 34 m. amž., buvusį kalinį, kurs Marine drive automobiliu važiuodamas įvažiavo į jaunuolių dviračių grupę ir vieną berniuką užmušė ir vieną mergaitę sužeidė.

Policija susekė, kad E. Boeglin tris dienas girtavęs ir neatsimena, kaip ir kur jis važinėjęs.

Saugoja Willkie pavelslį lange

Ralph Emerson Whitney, 1116 Ainstie gt., nupiešė respublikonų prezidentinio kandidato Wendell Willkie pavelslį ir išstatė savo namų lange. Kitą dieną jam telefonu pranešta, kad jis pašalintų tą paveikslą, nes priešingai į langą bus sviesta plyta.

Whitney tad apsiginklavo šautuvu ir nusprendė dieną ir naktį saugoti savo namų priešiną langą, kur išstatytas minėtas paveikslas. Ir įspėjo grasintuosius nesikesinti, nes už tai turės skaudžiai nukentėti.

Atidaromos katalikiškos mokyklos

Katalikiškos mokyklos atidaromos Chicago arkivyskupijoje.

Mokyklų viršininkas kun. D. F. Cunningham praneša, kad tikimasi turėti daugiau kaip 192,000 mokinių pradinėse, vidurinėse, kolegijose ir universitetuose.

Vienose pradinėse (parapijinėse) mokyklose numatoma turėti apie 155,000 mokinių.

Parkų tvenkiniuose meškeriojimas

Chicago parkų tvenkiniuose meškeriojimo sezonas atidaromas ateinančią šeštadienį, rugsėjo 7 d. Meškerioti galima tik iš luotelių.

Puikus Pasiūlymas

Didelė laimė teko ponai Domicelėi Žilinskienei per dienraščio Draugo Labor Day pikniką, Vytauto Parke kai ji laimėjo 1940 De Soto automobilį. Tas laimėjimas tikrai buvo jai Dievo palaima, nes tos mašinos vertė kaip tik padengė daug artimų reikalingesni negu automobilis, tai ji yra pasirėngusi paroduoti savo laimikį. Šis automobilis krautuvėje kainuotų pirkėjui \$1,020. O dabar ponai Žilinskienė prašo pasiūlyimų nuo būsimųjų pirkėjų, kurie nori pasinaudoti šia puikia proga. Kiek duosite už šį puikų 1940 De Soto automobilį?

Siųskite savo pasiūlymus į Draugo ofisą telefonu ir dienraščio Draugo Labor Day pikniką, Vytauto Parke kai ji laimėjo 1940 De Soto automobilį. Tas laimėjimas tikrai buvo jai Dievo palaima, nes tos mašinos vertė kaip tik padengė daug artimų reikalingesni negu automobilis, tai ji yra pasirėngusi paroduoti savo laimikį. Šis automobilis krautuvėje kainuotų pirkėjui \$1,020. O dabar ponai Žilinskienė prašo pasiūlyimų nuo būsimųjų pirkėjų, kurie nori pasinaudoti šia puikia proga. Kiek duosite už šį puikų 1940 De Soto automobilį?

Siųskite savo pasiūlymus į Draugo ofisą telefonu ir dienraščio Draugo Labor Day pikniką, Vytauto Parke kai ji laimėjo 1940 De Soto automobilį. Tas laimėjimas tikrai buvo jai Dievo palaima, nes tos mašinos vertė kaip tik padengė daug artimų reikalingesni negu automobilis, tai ji yra pasirėngusi paroduoti savo laimikį. Šis automobilis krautuvėje kainuotų pirkėjui \$1,020. O dabar ponai Žilinskienė prašo pasiūlyimų nuo būsimųjų pirkėjų, kurie nori pasinaudoti šia puikia proga. Kiek duosite už šį puikų 1940 De Soto automobilį?

Motinos meilė, kaip dangiškos ugnys,

Dvasia padaro kūną turtiną.

Kas skaito katalikiškus laikraščius, tas platina Dievo karalystę čia ant žemės.

Gera! apsidairyk, o pamatysi tikrąjį kaltininką.

Rastas vežime nušautas

Ties namais, 1656 Fulton gt., vakarą sulauktytas arkylus su vaisių vežimu be vežiko ir vežime tarp vaisių rastas nušautas vaisių pirkliautojas Nick Pappadopoulos, 38 m. amž., 1538 W. Adams gt.

Pakviesta policija rado, kad pirkliautojas dukart nušautas. Tačiau jo kišeniuose rasta penki doleriai ir po sėdyne vežime \$154.77.

Matyt, jis pasipriešino plėšikams, tad peršautas ir paliktas.

Toj apylinkėj tą pat vakarą kiek anksčiau apipleštas autovežimio vežikas W. Jackson. Jį apiplešė du juodukai. Matyt, tie patys piktadariai nužudė vaisių pirkliautoją.

Plėšikams šiandien mažiau progos

Mažiau progos šiandien plėšikams apiplešti bankus ir pagrobti dideles sumas kaip kad būta seniau. Tai dėlto, kad šiandien bankai daugiau apsirūpinę priemonėmis sėkmingai apsiginti nuo piktadarių.

Į tai atsivėlus, bankų apdraudos nuo plėšikų mokamų premijų rata sumažinta nuo 12,5 iki 45 nuošimčių.

Illinoise už pirmuosius 5,000 dol. apdraudos rata sumažinta 16,7 nuoš. Už kitas tokias pat priėdines sumas — iki 25 nuošimčių.

Autoistai išpėjami susivaldyti

Chicago autoistai išpėjami susivaldyti — atsargiau važinėti automobiliais Chicago gatvėse, ypač atidarius mokyklas, kai gatvėse sutinkama daugiau vaikų.

Per paskutines švenčiamas tris dienas visose J. A. Valstybės automobilių nelaimėse žuvo 325 asmenys, daugiau kaip pereiniais metais tą pat laiką.

Iš to skaičiaus 32 asmenys žuvo Illinoise valstybėje.

Daug karinių užsakyimų Chicagoje

Angliška spauda praneša, kad Chicago ir apylinkės fabrikams tenka daug karinių užsakyimų — iki šioliai jau apie 200 milijonų dolerių sumai.

Tad, sako, Chicago srity ateinančiais metais bus tiek darbų, kad bedarbiai turės visiškai išnykti.

Žuvo motina su kūdikiu

Netoli Jolieto susidaužė du automobiliai. Žuvo Mrs. Elsie Danek, 23 m. amž., 2833 S. Central ave., ir jos kūdikis Jerry. Jos vyras Danek sunkiai sužeistas.

Be to kiti trys asmenys sunkiai sužeisti.

Niekados netikėk draugui, kurs tave nelaimėj aplėdžia.

"THAT LITTLE GAME" Inter-nat'l Cartoon Co., N.Y.—By B. Link

